

MINISTERUL FINANTELOR PUBLICE

ANEXĂ
LA EXPUNEREA DE MOTIVE

NOTĂ DE PREZENTARE A CONTULUI GENERAL ANUAL DE EXECUȚIE A BUGETULUI DE STAT, A CONTULUI ANUAL DE EXECUȚIE A BUGETULUI FONDULUI NAȚIONAL UNIC DE ASIGURĂRI SOCIALE DE SĂNĂTATE ȘI A CONTULUI GENERAL ANUAL AL DATORIEI PUBLICE, PE ANUL 2016

În indicatori sintetici, execuția bugetului de stat se prezintă astfel:

Tabel 1.

- milioane lei -

Indicatori sintetici	Prevederi /Credite bugetare aprobate prin Legea nr.339/2015	Prevederi/ Credite bugetare definitive	Încasări realizate/ Plăți efectuate	% Față de Prevederi /Credite definitive
Venituri	105.033,8	107.845,6	101.757,3	94,3
Cheltuieli	132.233,9	136.857,6	130.083,1	95,0
Deficit	(27.200,1)	(29.012,0)	(28.325,8)	(97,6)
% deficit în PIB*	(3,6)	(3,8)	(3,7)	

* Produsul intern brut luat în calcul pentru anul 2016 este de 761.473,6 milioane lei

Notă: Procentele au fost calculate conform sumelor evidențiate „in lei” în contul general anual de execuție a bugetului de stat pe anul 2016

Analizând execuția bugetului de stat la 31 decembrie 2016 se constată următoarele:

- încasările realizate în sumă de 101.757,3 milioane lei, sunt cu 6.088,3 milioane lei (5,7%) sub nivelul prevederilor bugetare definitive;
- plățile efectuate, în sumă de 130.083,1 milioane lei, sunt cu 6.774,5 milioane lei (5,0%) sub nivelul creditelor bugetare definitive;
- deficitul bugetar în sumă de 28.325,8 milioane lei, este cu 686,2 milioane lei (2,4%) sub nivelul prevederilor bugetare definitive.

A. EXECUȚIA VENITURILOR BUGETULUI DE STAT

Veniturile bugetului de stat realizate în anul 2016 sunt în sumă de 101.757,3 milioane lei.

Veniturile bugetului de stat, pe anul 2016, se prezintă în structură astfel:

Tabel 2.

- milioane lei -

Denumirea indicatorilor	Prevederi bugetare definitive	Incasări realizate	% față de prevederile definitive
A	1	2	3=2/1
VENITURI TOTAL, din care:	107.845,6	101.757,3	94,3
I.VENITURI CURENTE	97.183,0	96.847,0	99,6
A. VENITURI FISCALE din care:	88.406,3	87.323,3	98,7
A1. IMPOZIT PE VENIT, PROFIT ȘI CÂȘTIGURI DIN CAPITAL, din care :	26.099,9	26.467,4	101,4
- impozit pe profit	15.313,0	15.394,7	100,5
- alte impozite pe venit, profit și câștiguri din capital de la persoane juridice	1.019,5	956,0	93,7
- impozit pe venit, din care:	27.369,5	27.454,0	100,3
- impozit pe venituri din salarii	20.930,4	20.768,5	99,2
- cote și sume defalcate din impozitul pe venit (se scad)	(18.251,6)	(17.954,5)	98,3
- alte impozite pe venit, profit și câștiguri din capital	649,5	617,2	95,0
A2. IMPOZIT PE SALARII	0,5	5,9	1024,2
A3. IMPOZITE ȘI TAXE PE PROPRIETATE din care:	1.075,5	1.051,3	97,7
- impozit pe construcții	951,5	928,9	97,6
A4. IMPOZITE ȘI TAXE PE BUNURI ȘI SERVICII, din care:	60.246,1	58.862,7	97,7
- taxa pe valoarea adăugată	53.127,6	51.675,1	97,2
- TVA încasată	-	66.102,4	-
- TVA restituită (se scade)	-	(14.966,3)	-
- Majorări de întârziere aferente TVA	-	539,0	-
- sume defalcate din TVA (se scad)	(21.213,2)	(20.508,5)	96,6
- alte impozite și taxe generale pe bunuri și servicii	850,6	855,8	100,6
- accize	26.156,2	25.556,2	97,7
- taxe pe utilizarea bunurilor, autorizarea utilizării bunurilor sau pe desfășurarea de activități	1.324,9	1.284,1	96,9
A5. IMPOZIT PE COMERȚUL EXTERIOR ȘI TRANZACȚIILE INTERNAȚIONALE	950,2	882,7	92,8
- venituri încadrate în resursele proprii ale bugetului Uniunii Europene	950,2	882,7	92,8
A6. ALTE IMPOZITE SI TAXE FISCALE	34,1	53,3	156,2
- alte impozite și taxe fiscale	34,1	53,3	156,2
B. CONTRIBUȚII DE ASIGURĂRI	1.017,7	1.010,3	99,2
- contribuțiile angajatorilor	216,5	226,0	104,4

- contribuțiile asiguraților	801,2	784,3	97,8
C. VENITURI NEFISCALE	7.759,0	8.513,4	109,7
C1. VENITURI DIN PROPRIETATE	4.945,9	5.100,8	103,1
- venituri din proprietate	4.405,5	4.408,1	100,0
- venituri din dobânzi	540,4	692,7	128,1
C2. VÂNZĂRI DE BUNURI ȘI SERVICII	2.813,1	3.412,6	121,3
- venituri din prestări de servicii și alte activități	590,7	587,4	99,4
- venituri din taxe administrative, eliberări permise	0,1	(0,2)	(130,7)
- amenzi, penalități și confiscări	520,8	558,3	107,1
- diverse venituri	1.700,4	2.266,0	133,2
- transferuri voluntare, altele decât subvențiile	1,1	1,1	100,3
II. VENITURI DIN CAPITAL	335,0	346,8	103,5
III. OPERAȚIUNI FINANCIARE	60,5	39,5	65,2
SUME PRIMITE DE LA UE/ALȚI DONATORI ÎN CONTUL PLĂȚILOR EFECTUATE ȘI PREFINANȚĂRI	203,5	3.882,2	1.907,2
ALTE SUME PRIMITE DE LA UE	-	80,9	-
SUME ÎN CURS DE DISTRIBUIRE	-	472,7	-
SUME PRIMITE DE LA UE/ALȚI DONATORI ÎN CONTUL PLĂȚILOR EFECTUATE ȘI PREFINANȚĂRI AFERENTE CADRULUI FINANCIAR 2014-2020	10.063,6	88,2	0,8

Notă: Procentele au fost calculate conform sumelor evidențiate „in lei” în contul general anual de execuție a bugetului de stat pe anul 2016

Realizarea veniturilor bugetului de stat pe anul 2016 comparativ cu anul 2015, precum și ponderea acestora în totalul încasărilor și în PIB, este prezentată în Tabelul 3:

Tabel 3.

- milioane lei -

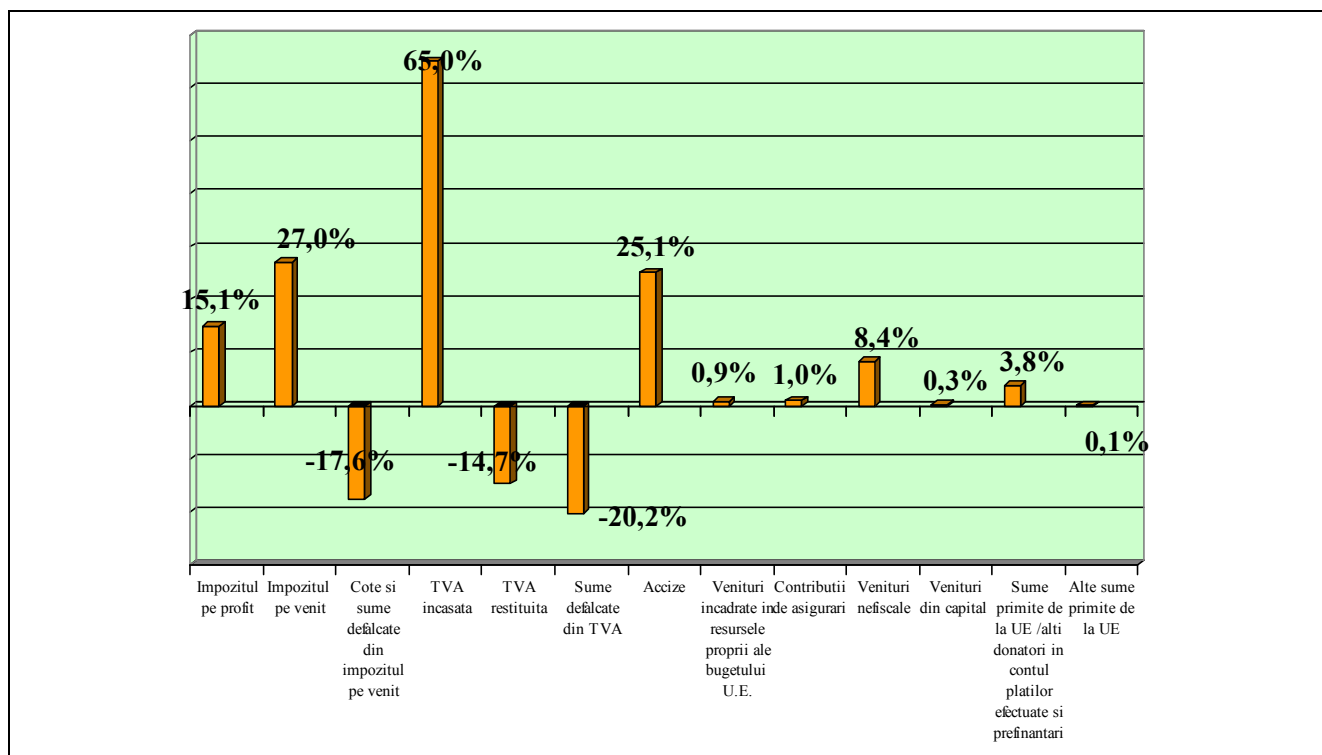
INDICATORI	Încasări realizate		Procent în total		Ponderea în PIB	
	2015	2016	2015	2016	2015	2016
VENITURI- TOTAL din care:	103.767,6	101.757,3	100,0	100,0	14,7	13,4
I. VENITURI CURENTE, din care:	97.479,9	96.847,0	93,9	95,2	13,8	12,7
A. VENITURI FISCALE, din care:	89.572,7	87.323,3	86,3	85,8	12,7	11,5
- impozit pe profit	13.772,7	15.394,7	13,3	15,1	2,0	2,0
- impozit pe profit de la agenții economice	13.249,4	15.088,2	12,8	14,8	1,9	2,0
- impozit pe profit de la băncile comerciale	523,3	306,5	0,5	0,3	0,1	-
- impozit pe venit	26.337,8	27.454,0	25,4	27,0	3,7	3,6
- cote și sume defalcate din impozitul pe venit (se scad)	(17.111,3)	(17.954,5)	(16,5)	(17,6)	(2,4)	(2,4)

- impozit pe salarii	0,3	5,9	-	-	-	-
- impozit pe construcții	1.054,7	928,9	1,0	0,9	0,1	0,1
- taxa pe valoarea adăugată	57.132,1	51.675,1	55,1	50,8	8,1	6,8
- sume defalcate din TVA (se scad)	(21.212,8)	(20.508,5)	(20,4)	(20,2)	(3,0)	(2,7)
- accize	24.654,4	25.556,2	23,8	25,1	3,5	3,4
- venituri încadrate în resursele proprii ale bugetului Uniunii Europene	816,0	882,7	0,8	0,9	0,1	0,1
- alte impozite și taxe fiscale	5,5	53,3	-	-	-	-
B. CONTRIBUȚII DE ASIGURĂRI	192,9	1.010,3	0,2	1,0	-	0,1
C. VENITURI NEFISCALE	7.714,3	8.513,4	7,4	8,4	1,1	1,1
II. VENITURI DIN CAPITAL	394,5	346,8	0,4	0,3	0,1	0,1
III. OPERAȚIUNI FINANCIARE	28,0	39,5	-	-	-	-
SUME PRIMITE DE LA UE/ALȚI DONĂTORI ÎN CONTUL PLĂȚILOR EFECTUATE ȘI PREFINANȚĂRI	6.033,3	3.882,2	5,8	3,8	0,9	0,5
ALTE SUME PRIMITE DE LA UE	(139,3)	80,9	(0,1)	0,1	-	-
SUME IN CURS DE DISTRIBUIRE	(28,8)	472,7	-	0,5	-	0,1
SUME PRIMITE DE LA UE/ALȚI DONĂTORI ÎN CONTUL PLĂȚILOR EFECTUATE ȘI PREFINANȚĂRI AFERENTE CADRULUI FINANCIAR 2014-2020	-	88,2	-	0,1	-	-

*Produsul intern brut luat în calcul pentru anul 2015 este de 704.542,0 milioane lei, iar pentru anul 2016 este 761.473,6 milioane lei.

Veniturile bugetului de stat, la 31 decembrie 2016 comparativ cu anul 2015, prezintă o scădere totală de 1,9% (2.010,3 milioane lei), respectiv 0,3% din PIB.

Grafic 1. Ponderea principalelor categorii de venituri ale bugetului de stat în totalul veniturilor bugetului de stat, în anul 2016

ANALIZA PRINCIPALELOR SURSE DE VENITURI ALE BUGETULUI DE STAT

I. VENITURI CURENTE, din care:

➤ **Impozitul pe profit** încasat în sumă de 15.394,7 milioane lei, cu 81,7 milioane lei peste nivelul prevederilor bugetare definitive, reprezintă 15,1% în totalul veniturilor încasate și 2,0% din PIB.

Încasările din impozitul pe profit au fost realizate în condițiile unei situații macroeconomice favorabile, economia României înregistrând una dintre cele mai mari rate de creștere la nivel european. Per ansamblu, economia României a fost influențată pozitiv de dinamica cererii interne, susținută de mixul relaxat de politici economice.

Analizând în structură încasările la impozitul pe profit aferent anului 2016 se evidențiază o realizare de 15.088,2 milioane lei de la agenții economici (98,0%) și 306,5 milioane lei (2,0%) de la băncile comerciale.

Comparativ cu anul 2015, impozitul pe profit prezintă o creștere de 1.622,0 milioane lei (11,8%). În structură, creșterea s-a datorat încasărilor din impozitul pe profit virat de agenții economici cu 1.838,8 milioane lei (13,9%).

Nivelul total al încasărilor din impozitul pe profit virat de băncile comerciale pentru anul 2016 este de 306,5 milioane lei (cu 216,8 milioane lei mai mic decât în anul 2015).

Încasările din impozitul pe profit pe categorii de contribuabili se prezintă astfel:

Tabel 4.

CONTRIBUABILI	ANUL 2015		ANUL 2016	
	milioane lei	%	milioane lei	%
Agenți economici	13.249,4	96,2	15.088,2	98,0
Bănci comerciale	523,3	3,8	306,5	2,0
TOTAL	13.772,7	100,0	15.394,7	100,0

➤ **Alte impozite pe venit, profit și câștiguri din capital de la persoane juridice** în sumă de 956,0 milioane lei, cu 63,5 milioane lei (6,3%) sub nivelul prevederilor bugetare definitive, reprezintă 0,9% din totalul veniturilor încasate și sunt formate în principal din:

- impozit pe venitul microîntreprinderilor 828,7 milioane lei (86,7%);
- impozit pe dividende datorat de persoane juridice 83,3 milioane lei (8,7%);
- impozit pe veniturile realizate de persoanele juridice nerezidente încasate până la 31.01.2014, 42,6 milioane lei (4,5%).

Alte impozite pe venit, profit și câștiguri din capital de la persoane juridice au scăzut cu 2% (-0,02 mld. lei) situându-se sub nivelul programat cu 6% (-0,06 mld. lei) ca urmare, în principal, a evoluției negative a impozitului pe venitul microîntreprinderilor (-5%) generată de sistemul de impozitare progresivă a microîntreprinderilor intrat în vigoare de la 1 ianuarie 2016, situat sub nivelul programat cu 11%.

➤ **Impozitul pe venit** în sumă de 27.454,0 milioane lei, cu 84,5 milioane lei (0,3%) peste prevederile bugetare definitive, reprezintă 27,0% din totalul veniturilor încasate și 3,6% din PIB, fiind în creștere cu 4,2% față de anul 2015.

Impozitul pe venit aferent anului 2016 este format în principal din:

- impozit pe venituri din salarii 20.768,5 milioane lei (75,6%), în creștere cu 6,7% față de anul 2015, fiind influențat de creșterea efectivului de salariați din economie cu 3,4% și a câștigului mediu brut cu 12,8%;
- impozit pe venituri din dividende 1.715,6 milioane lei (6,2%). Dinamica pozitivă a impozitului pe venit față de nivelul programat este influențată în principal de evoluția

pozitivă a încasărilor din impozitul pe dividende, impactul negativ estimat inițial fiind atenuat de tendința agenților economici de a distribui o mare parte din profiturile obținute în anii precedenți ca dividende;

- impozit pe venituri din pensii 1.860,6 milioane lei (6,8%), fiind în creștere cu 11,9% față de anul 2015.

Pe parcursul execuției bugetare, din impozitul pe venit s-au defalcat pentru unitățile administrativ-teritoriale sume și cote (se scad) în sumă de 17.954,5 milioane lei, reprezentând ((17,6))% din totalul veniturilor încasate și ((2,4))% din PIB.

➤ **Taxa pe valoarea adăugată** în sumă de 51.675,1 milioane lei, reprezintă 50,8% din totalul veniturilor încasate și 6,8% din PIB, a înregistrat o scădere de 9,6% comparativ cu anul 2015. Nivelul redus al încasărilor din anul 2016 comparativ cu anul 2015 a fost influențat, în principal, de reducerea cotei standard de TVA de la 24% la 20% începând cu 1 ianuarie 2016, respectiv de extinderea aplicării cotei reduse de TVA de 9% pentru anumite prestări de servicii și livrări de bunuri.

Încasările din TVA, exclusiv obligațiile restante de tip swap, au înregistrat o scădere de 1,2% față de programul estimat, dar comparativ cu anul 2015 a înregistrat o scădere de 9,8%.

În ceea ce privește programul obligațiilor restante la bugetul general consolidat de tip swap, acestea au înregistrat un grad de realizare de 65,7% (-0,4 mld. lei). Menționăm că din încasările totale de 0,75 mld. lei aferente obligațiilor restante la bugetul general consolidat doar 0,29 mld. lei s-au încasat pe taxa pe valoare adăugată diferența încasându-se pe alte tipuri de impozite și taxe cuprinse în cadrul bugetului general consolidat.

În anul 2016, taxa pe valoarea adăugată **încasată** a fost în sumă de 66.102,4 milioane lei, taxa pe valoarea adăugată **restituită** (se scade) 14.966,3 milioane lei, iar **majorările de întârziere aferente TVA** 539,0 milioane lei.

În ceea ce privește valoarea restituirilor de taxă pe valoare adăugată, în anul 2016, aceasta a scăzut cu 17,4% față de aceeași perioadă a anului precedent. Astfel, valoarea taxei pe valoare adăugată restituită a fost de 15 mld. lei, cu 3,2 mld. lei mai puțin față de valoarea înregistrată în aceeași perioadă a anului precedent. Pentru luna decembrie valoarea restituită s-a ridicat la valoarea de 2 mld. lei, fiind de circa 2 ori mai mare decât media primelor 11 luni 2016.

În structură, încasările din operațiuni interne au scăzut cu 11,3%, iar taxa pe valoare adăugată încasată din importurile de bunuri a scăzut cu 13,5%.

Menționăm că încasările aferente lunii ianuarie 2016 (care reflectă activitatea lunii decembrie 2015) au fost net superioare față de anii precedenți întrucât au fost influențate pozitiv de închiderea unor linii de finanțare din fonduri europene în decembrie 2015.

În cursul anului 2016 din totalul încasărilor TVA, s-au defalcat pentru unitățile administrativ-teritoriale sume (se scad) în cuantum de 20.508,5 milioane lei ((31,0)%), pentru:

- finanțarea cheltuielilor descentralizate la nivelul comunelor, orașelor, municipiilor, sectoarelor și Municipiului București (se scad) 13.981,0 milioane lei ((68,2)%);
- echilibrarea bugetelor locale (se scad) 3.384,2 milioane lei ((16,5)%);
- finanțarea cheltuielilor descentralizate la nivelul județelor 2.754,8 milioane lei ((13,4)%);
- drumuri (se scad) 339,9 milioane lei ((1,7)%);
- finanțarea învățământului particular sau confesional acreditat (se scad) 60,5 milioane lei ((0,3)%);
- restituiri din sume defalcate din TVA acordate în anul precedent (cu semnul +) 11,9 milioane lei (0,1%).

➤ **Accize.** Veniturile realizate din accize sunt în sumă de 25.556,2 milioane lei, reprezentând 25,1% din totalul veniturilor încasate și 3,4% din PIB.

Comparativ cu anul 2015 când s-au încasat 24.654,4 milioane lei, se constată o creștere de 3,7%.

În structură, veniturile din accize s-au format în principal din:

- accize încasate din vânzarea produselor energetice 14.096,2 milioane lei (55,2%);
- accize încasate din vânzarea produselor din tutun, 9.220,7 milioane lei (36,1%).

Încasările din accize din tutun au prezentat fluctuații față de sezonalitatea anilor precedenți, comportamentul principalilor plătitori fiind influențat de incertitudinile legate de datele aprobării transpunerii Directivei tutunului în legislația națională, care aduce modificări majore procesului de fabricație. Aceste incertitudini au afectat producția și managementul stocurilor, ceea ce s-a reflectat în fluctuația încasărilor bugetare;

- accize încasate în vamă din importul produselor energetice, 1.107,4 milioane lei (4,3%);
- accize încasate din vânzarea de alcool etilic, produse intermediare, vinuri spumoase, băuturi fermentate și bere 1.023,2 milioane lei (4,0%).

➤ **Taxele pe utilizarea bunurilor, autorizarea utilizării bunurilor sau pe desfășurarea de activități** în sumă de 1.284,1 milioane lei, sunt formate în principal din:

- taxe pentru jocurile de noroc 1.197,6 milioane lei (93,3%);
- taxe și tarife pentru eliberarea de licențe și autorizații de funcționare 74,0 milioane lei (5,8%);
- taxe pe activitatea de prospecțiune, explorare și exploatare a resurselor minerale 25,6 milioane lei (2,0%);
- taxe speciale pentru autoturisme și autovehicule la prima înmatriculare în România (se scad) 10,4 milioane lei ((0,8)%);
- taxa de poluare pentru autovehicule de compensat/restituit (se scad) 4,4 milioane lei ((0,3)%).

Taxele pe utilizarea bunurilor, autorizarea utilizării bunurilor sau pe desfasurarea de activitati au scăzut cu 6% (-0,09 mld. lei) ca urmare a scăderii **taxelor administrative pentru solicitarea licenței pentru jocurile de noroc la distanță** cu 93% (-0,25 mld. lei).

➤ **Venituri încadrate în resursele proprii ale bugetului Uniunii Europene** în sumă de 882,7 milioane lei, reprezentând 0,9% din totalul veniturilor încasate și 0,1% din PIB, sunt formate în principal din taxe vamale în sumă de 877,7 milioane lei (99,4%).

Comparativ cu anul 2015, încasările din taxe vamale la bugetul de stat au înregistrat o creștere cu 8,4% în anul 2016.

➤ **Contribuții de asigurări** în sumă de 1.010,3 milioane lei, reprezintă 1,0% din totalul veniturilor încasate și sunt alcătuite din contribuțiile angajatorilor 226,0 milioane lei (22,4%) și contribuțiile asiguraților 784,3 milioane lei (77,6%).

Contribuțiile angajatorilor în sumă de 226,0 milioane lei sunt constituite din vărsăminte de la persoane juridice pentru persoane cu handicap neîncadrate în sumă de 225,6 milioane lei (99,8%), respectiv din alte contribuții pentru asigurări sociale datorate de angajatori (+restante anii anteriori din contribuția agenților economici pentru persoane cu handicap) în sumă de 0,4 milioane lei (0,2)%.

Contribuțiile asiguraților în sumă de 784,3 milioane lei sunt constituite în principal din alte contribuții pentru asigurări sociale datorate de asigurați. Acest venit a fost influențat de modificarea sistemului de plată al contribuțiilor pentru cei din sistemul militar. Datele disponibile inițial pentru evaluarea acestui impact au condus la un impact anual de 0,5 mld lei.

➤ **Veniturile din proprietate** în sumă de 4.408,1 milioane lei, reprezentând 4,3% din totalul veniturilor încasate, sunt formate în principal din venituri din dividende 2.208,6 milioane lei (50,1%) și venituri din concesiuni și închirieri 1.521,2 milioane lei (34,5%).

➤ **Venituri din prestări de servicii și alte activități** în sumă de 587,4 milioane lei reprezentând 0,6% din totalul veniturilor încasate, sunt formate în principal din venituri din prestări de servicii 246,8 milioane lei (42,0%) și taxe consulare 191,8 milioane lei (32,7%).

➤ **Amenzi, penalități și confiscări**, în sumă de 558,3 milioane lei, reprezentând 0,5% din totalul veniturilor încasate, sunt formate în principal din venituri din amenzi și alte sancțiuni aplicate potrivit dispozițiilor legale, în sumă de 394,2 milioane lei (70,6%).

➤ **Diverse venituri**, în sumă de 2.266,0 milioane lei, reprezentând 2,2% din totalul veniturilor încasate, sunt formate, în principal, din alte venituri în sumă de 163,9 milioane lei (7,2%), precum și din sume provenite din finanțarea bugetară a anilor precedenți în sumă de 1.959,2 milioane lei (86,5%).

II. VENITURI DIN CAPITAL în sumă de 346,8 milioane lei, cu 11,8 milioane lei (3,5%) peste nivelul prevederilor bugetare definitive, reprezintă 0,3% în totalul veniturilor și sunt formate în principal din:

- venituri obținute în procesul de stingere a creanțelor bugetare 273,0 milioane lei (78,7%);
- venituri din vânzarea locuințelor construite din fondurile statului 39,9 milioane lei (11,5%);
- alte venituri din valorificarea unor bunuri ale instituțiilor publice 23,6 milioane lei (6,8%).

III. OPERAȚIUNI FINANCIARE în sumă de 39,5 milioane lei, reprezintă în principal venituri din sume reportate și alte surse de venituri.

SUME PRIMITE DE LA UE/ALȚI DONATORI ÎN CONTUL PLĂȚILOR EFECTUATE ȘI PREFINANȚĂRI în sumă de 3.882,2 milioane lei, cu 3.678,7 milioane lei (1.807,7%) peste nivelul prevederilor bugetare definitive, reprezintă 3,8% în totalul veniturilor încasate, 0,5% din PIB și sunt formate în principal din sume primite din Fondul Social European 650,6 milioane lei (16,8%), Fondul de Coeziune în sumă de 1.468,1 milioane lei (37,8%) și Fondul European de Dezvoltare Regională în sumă de 1.409,0 milioane lei (36,3%).

ALTE SUME PRIMITE DE LA UE, 80,9 milioane lei, reprezintă sume virate de autoritățile de management din sumele rambursate de UE, reprezentând cheltuieli din bugetul de stat pentru reconstituirea veniturilor din privatizare utilizate pentru plăți în numele UE.

SUME ÎN CURS DE DISTRIBUIRE, în sumă de 472,7 milioane lei, reprezintă sume încasate pentru bugetul de stat în contul unic, în curs de distribuire.

SUME PRIMITE DE LA UE/ALȚI DONATORI ÎN CONTUL PLĂȚILOR EFECTUATE ȘI PREFINANȚĂRI AFERENTE CADRULUI FINANCIAR 2014-2020, în sumă de 88,2 milioane lei, cu 9.975,4 milioane lei (99,2%) sub nivelul prevederilor bugetare definitive.

B. EXECUȚIA CHELTUIELILOR BUGETULUI DE STAT

Cheltuielile bugetului de stat realizate în anul 2016 în sumă de 130.083,1 milioane lei, sunt cu 6.774,5 milioane lei (5,0%) sub nivelul creditelor bugetare definitive.

În *structură economică*, execuția cheltuielilor bugetului de stat se prezintă astfel:

Tabel 5.

- milioane lei-

	Plăți efectuate		Pondere în total cheltuieli		Pondere în PIB	
	2015	2016	2015	2016	2015	2016
Total cheltuieli	125.215,8	130.083,1	100,0	100,0	17,8	17,1
- Cheltuieli de personal	21.002,8	21.492,4	16,8	16,5	3,0	2,8
- Bunuri și servicii	5.756,8	5.772,9	4,6	4,4	0,8	0,8
- Dobânzi	8.291,8	9.474,2	6,6	7,3	1,2	1,2
- Subvenții	3.929,6	4.224,5	3,1	3,2	0,5	0,6
- Transferuri între unități ale administrației publice	34.490,3	34.799,4	27,6	26,8	4,9	4,6
- Alte transferuri	10.538,8	10.438,3	8,4	8,0	1,5	1,4
- Proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile(FEN) postaderare	15.257,7	3.877,6	12,2	3,0	2,2	0,5
- Asistență socială	15.505,2	23.187,0	12,4	17,8	2,2	3,0
- Proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile aferente cadrului financiar 2014-2020	495,4	7.543,6	0,4	5,8	0,1	1,0
- Alte cheltuieli	2.582,9	2.325,9	2,1	1,8	0,4	0,3
- Cheltuieli aferente	725,8	549,7	0,6	0,4	0,1	0,1

programele cu finanțare rambursabilă						
- Active nefinanciare	3.654,6	3.596,0	2,9	2,8	0,5	0,5
- Active financiare	901,0	165,9	0,7	0,1	0,1	-
- Împrumuturi	32,5	79,7	-	0,1	-	-
- Rambursări de credite	2.778,3	2.556,0	2,2	2,0	0,4	0,3
Plăți efectuate în anii precedenți și recuperate în anul curent	(727,7)	-	(0,6)	-	(0,1)	-

*Produsul intern brut luat în calcul pentru anul 2015 este de 704.542,0 milioane lei, iar pentru anul 2016 este de 761.473,6 milioane lei.

ANALIZA PRINCIPALELOR CHELTUIELI ALE BUGETULUI DE STAT

Cheltuielile realizate la 31 decembrie 2016, analizate în structură, se prezintă astfel:

I. Cheltuieli de personal în sumă de 21.492,4 milioane lei, reprezintă 16,5% din totalul cheltuielilor bugetului de stat, înregistrând o creștere de 2,3% comparativ cu 31 decembrie 2015.

II. Cheltuieli pentru bunuri și servicii în sumă de 5.772,9 milioane lei, reprezintă 4,4% din totalul cheltuielilor bugetare, înregistrând o creștere de 0,3% comparativ cu 31 decembrie 2015.

În cadrul acestora o pondere mai însemnată dețin cheltuielile pentru bunuri și servicii 43,0% (2.480,0 milioane lei), alte cheltuieli 11,9% (686,6 milioane lei), finanțarea unor acțiuni de sănătate din cadrul unităților sanitare din rețeaua administrației publice locale 14,1% (813,1 milioane lei).

III. Dobânzi în sumă de 9.474,2 milioane lei, reprezintă 7,3% din totalul cheltuielilor bugetului de stat și înregistrează o creștere de 14,3% comparativ cu 31 decembrie 2015.

IV. Subvenții în sumă de 4.224,5 milioane lei, reprezintă 3,2% din totalul cheltuielilor bugetului de stat și au înregistrat la 31 decembrie 2016 o creștere de 7,5% comparativ cu anul 2015.

În cadrul acestora, o pondere mai însemnată dețin cheltuielile pentru sprijinirea producătorilor agricoli 50,4% (2.128,1 milioane lei), subvențiile pentru susținerea transportului feroviar public de călători 31,1% (1.313,8 milioane lei), subvenții pentru transportul de călători cu metroul 7,5% (315,2 milioane lei), programe de conservare sau de închidere a minelor 8,6% (365,0 milioane lei).

VI. Transferuri între unități ale administrației publice în sumă de 34.799,4 milioane lei, reprezintă 26,8% din totalul cheltuielilor bugetare, fiind formate din:

- transferuri curente 30.028,7 milioane lei (86,3%), din care pondere importantă au:
 - transferurile din bugetul de stat către bugetul asigurărilor sociale de stat în sumă de 15.097,0 milioane lei (50,3%);
 - transferurile către instituții publice în sumă de 3.386,8 milioane lei (11,3%) ;
 - finanțarea drepturilor acordate persoanelor cu handicap în sumă de 2.866,5 milioane lei (9,5%);
 - finanțarea de bază a învățământului superior în sumă de 2.713,6 milioane lei (9,0%);
 - transferurile din bugetul de stat către bugetul Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate în sumă de 1.198,0 milioane lei (4,0%), din care :
 - sume transferate din capitolul 5601 „*Transferuri cu caracter general între diferite nivele ale administrației*” 1.136,6 milioane lei (94,9%);
 - sume transferate din capitolul 6601 „*Sănătate*” 61,4 milioane lei (5,1%).
- transferuri de capital 4.770,7 milioane lei (13,7%).

La 31 decembrie 2016 cheltuielile privind transferurile între unități ale administrației publice înregistrează o creștere de 0,9% comparativ cu anul 2015.

VII. Alte transferuri în sumă de 10.438,3 milioane lei, reprezentând 8,0% din totalul cheltuielilor bugetare, au fost acordate pentru:

- contribuția României la bugetul Uniunii Europene 6.648,9 milioane lei (63,7%);
- transferuri interne 3.198,1 milioane lei (30,6%), din care pondere importantă au investițiile agenților economici cu capital de stat în sumă de 1.141,3 milioane lei (35,7%), transferuri către întreprinderi în cadrul schemelor de ajutor de stat 324,5 milioane lei (10,1%) și finanțarea proiectelor de cercetare-dezvoltare și inovare 646,8 milioane lei (20,2%);
- transferuri curente în străinătate (către organizații internaționale) 591,3 milioane lei (5,7%).

VIII. Proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile (FEN) postaderare în sumă de 3.877,6 milioane lei, reprezintă 3,0% din totalul cheltuielilor bugetare. Din această sumă 1.319,5 milioane lei (34,0%) a fost utilizată de Ministerul Finanțelor Publice – Acțiuni Generale, 280,6 milioane lei (7,2%) de Ministerul Transporturilor, 1.456,4 milioane lei, (37,6%) de Ministerul Dezvoltării Regionale, Administrației Publice și Fondurilor Europene pentru activitatea desfășurată de Ministerul Fondurilor Europene, 104,6 milioane lei (2,7%) de către Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale și 612,8 milioane lei (15,8%) au fost utilizați de Ministerul Dezvoltării Regionale, Administrației Publice și Fondurilor Europene pentru activitatea desfășurată de Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice.

În cadrul acestor cheltuieli, o pondere mai însemnată au:

- Cofinanțarea asistenței financiare nerambursabile postaderare de la Comunitatea Europeană 33,3% (1.290,1 milioane lei);
- Transferuri din bugetul de stat către ONG-uri, societăți comerciale, instituții publice finanțate parțial sau integral din venituri proprii și alți beneficiari de drept public sau privat necesare susținerii derulării proiectelor finanțate din FEN postaderare 17,9% (693,7 milioane lei);
- Transferuri de fonduri din bugetul de stat către bugetele locale necesare susținerii derulării proiectelor finanțate din FEN postaderare 12,3% (478,4 milioane lei);
- Programele din Fondul de Coeziune (FC) 5,0% (194,9 milioane lei);
- Programe din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) 2,7% (104,7 milioane lei).

IX. Asistență socială în sumă de 23.187,0 milioane lei, reprezintă 17,8% din totalul cheltuielilor bugetare. Din totalul plăților suma de 16.661,2 milioane lei respectiv 71,9% a fost utilizată de Ministerul Muncii și Justiției Sociale reprezentând alocații de stat pentru copii, indemnizații lunare și stimulente de inserție pentru creșterea copilului, alocație pentru susținerea familiei, ajutoare sociale, ajutoare pentru încălzirea locuinței, pensii agricultori și alte indemnizații cu caracter reparatoriu, etc.

La 31 decembrie 2016 cheltuielile privind asistența socială au înregistrat o creștere de 49,5% comparativ cu 31 decembrie 2015. Această majorare este determinată de faptul că, începând cu anul 2016, conform prevederilor Legii nr. 223/2015 privind pensile militare de stat, cu modificările și completările ulterioare, plata pensiilor militare și polițiștilor se asigură de la bugetul de stat, prin

bugetele Ministerului Apărării Naționale, Ministerului Afacerilor Interne și Serviciului Român de Informații. Cumulat la nivelul acestor ordonatori principali de credite, la 30 septembrie 2016, au fost efectuate plăți în sumă de 5.839,4 milioane lei, comparativ cu 156,4 milioane lei la 30 septembrie 2015.

X. Proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile aferente cadrului financiar 2014 - 2020 în sumă de 7.543,6 milioane lei, reprezintă 5,8% din totalul cheltuielilor bugetare. Din această sumă, au fost efectuate plăți în sumă de 3.417,2 milioane lei (45,3%) - Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, 404,0 milioane lei (5,4%) - Ministerul Educației Naționale 2.993,3 milioane lei (39,7%) - Ministerul Transporturilor, 438,8 milioane lei (5,8%) - Ministerul Dezvoltării Regionale, Administrației Publice și Fondurilor Europene pentru activitatea desfășurată de Ministerul Fondurilor Europene și 166, 4 milioane lei (2,2%) - Ministerul Afacerilor Interne.

În cadrul acestor cheltuieli, o pondere mai însemnată au:

- Programe din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) 16,4% (1.233,4 milioane lei);
- Programele din Fondul de Coeziune (FC) 30,3% (2.288,6 milioane lei);
- Fondul European de Garantare Agricolă (FEGA) 28,6% (2.160,0 milioane lei);
- Transferuri din bugetul de stat către AFIR pentru susținerea proiectelor din PNRD 2014-2020 16,1% (1.217,0 milioane lei).

XI. Alte cheltuieli în sumă de 2.325,9 milioane lei, reprezintă 1,8% din totalul cheltuielilor bugetare, și sunt formate în principal din:

- despăgubiri civile 968,3 milioane lei (41,6%);
- burse 500,6 milioane lei (21,5%);
- contribuția statului la salarizarea personalului de cult 340,0 milioane lei (14,6%).

Din totalul plăților cu despăgubirile civile, suma de 794,3 milioane lei, respectiv 82,0% a fost utilizată de Ministerul Finanțelor Publice, în principal pentru: achitarea de despăgubiri în baza legilor de restituire a proprietăților; despăgubiri provenite din aplicarea legislației privind creanțele fiscale administrate de Ministerul Finanțelor Publice și Agenția Națională de Administrare Fiscală; alte daune stabilite ca fiind datorate de Ministerul Finanțelor Publice și de Agenția Națională de Administrare Fiscală, în nume propriu sau în reprezentarea intereselor statului, pe baza hotărârilor executorii ale instanțelor judecătorești sau arbitrale, precum și obligațiile bănești ale statului român,

născute din aplicarea Convenției europene a drepturilor omului și constatate prin acorduri de soluționare amiabilă, prin decizii ale Comitetului Miniștrilor Consiliului Europei și hotărâri ale Curții Europene a Drepturilor Omului.

XII. Cheltuieli aferente programelor cu finanțare rambursabilă în sumă de 549,7 milioane lei, reprezintă 0,4% din totalul cheltuielilor bugetare. Din această sumă 169,8 milioane lei a fost utilizată de Ministerul Transporturilor pentru programe de restructurare a drumurilor afectate de inundații, programe de modernizare a metroului – etapa V, program autostrada Cernavodă – Constanța iar suma de 78,8 milioane lei a fost utilizată de Ministerul Dezvoltării Regionale, Administrației Publice și Fondurilor Europene pentru activitatea desfășurată de Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice aferent Proiectului pentru realizarea sistemului de alimentare cu apă și canalizare în localitățile sub 50.000 de locuitori.

La 31 decembrie 2016 cheltuielile aferente programelor cu finanțare rambursabilă au înregistrat o scădere de 24,3% comparativ cu 31 decembrie 2015.

XIII. Active nefinanciare în sumă de 3.596,0 milioane lei, reprezintă 2,8% din totalul cheltuielilor bugetului de stat.

La 31 decembrie 2016 cheltuielile cu activele nefinanciare au înregistrat o scădere de 1,6% comparativ cu 31 decembrie 2015. Din totalul de 3.596,0 milioane lei, la 31 decembrie 2016, la nivelul Ministerului Apărării Naționale au fost efectuate plăți în sumă de 2.295,3 milioane lei, pentru plata tranșei aferente achiziției de avioane multirol, precum și pentru achiziții de active fixe și reparații capitale la tehnica de luptă, în scopul creșterii capacității operaționale a Armatei Române.

În cadrul activelor nefinanciare, o pondere semnificativă au cheltuielile pentru active fixe 85,7% (3.082,8 milioane lei), din care alte active fixe 60,1% (1.853,1 milioane lei), iar construcțiile 23,8% (733,4 milioane lei).

XIV. Împrumuturi în sumă de 79,7 milioane lei înregistrând o creștere de 145,2% comparativ cu 31 decembrie 2015.

XV. Rambursări de credite în sumă de 2.556,0 milioane lei, reprezintă 2,0% din totalul cheltuielilor bugetare. Din această sumă au fost efectuate plăți în sumă de 2.336,9 milioane lei, circa 91,4%, din bugetul Ministerul Finanțelor Publice - Acțiuni Generale pentru rambursări de credite în contul împrumuturilor preluate/contractate de MFP în baza Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 64/2007 privind datoria publică.

În *structură funcțională*, execuția cheltuielilor bugetului de stat se prezintă astfel:

Tabel 6.

- milioane lei -

	Credite bugetare definitive	Plăți efectuate	% față de creditele definitive
A	1	2	3=2/1
TOTAL CHELTUIELI :	136.857,6	130.083,1	95,0
Partea a I-a SERVICII PUBLICE GENERALE	49.471,6	46.323,3	93,6
Autorități publice și acțiuni externe	16.593,5	14.589,8	87,9
Cercetare fundamentală și cercetare dezvoltare	2.114,8	2.010,0	95,0
Alte servicii publice generale	1.319,6	1.135,0	86,0
Tranzacții privind datoria publică și împrumuturi	12.017,9	11.795,6	98,1
Transferuri cu caracter general între diferite nivele ale administrației	17.425,8	16.792,9	96,3
Partea a II-a APĂRARE, ORDINE PUBLICĂ ȘI SIGURANȚĂ NAȚIONALĂ	21.623,3	21.498,9	99,4
Apărare	6.859,7	6.829,3	99,5
Ordine publică și siguranță națională	14.763,6	14.669,6	99,3
Partea a III-a CHELTUIELI SOCIAL CULTURALE	39.039,2	38.343,8	98,2
Învățământ	5.215,2	5.040,0	96,6
Sănătate	4.364,0	4.086,6	93,6
Cultură, recreere și religie	1.968,3	1.876,0	95,3
Asigurări și asistență socială	27.491,7	27.341,2	99,4
Partea a IV-a SERVICII ȘI DEZVOLTARE PUBLICĂ, LOCUIȚE, MEDIU ȘI APE	6.836,3	6.303,1	92,2
Locuințe, servicii și dezvoltare publică	5.392,7	5.201,7	96,4
Protecția mediului	1.443,6	1.101,4	76,2
Partea a V-a ACȚIUNI ECONOMICE	19.887,2	17.614,0	88,5
Acțiuni generale economice, comerciale și de muncă	1.507,3	1.225,5	81,3
Combustibili și energie	316,2	305,1	96,4
Industria extractivă, prelucrătoare și construcții	175,3	158,6	90,4
Agricultură, silvicultură, piscicultură și vânătoare	8.264,5	7.620,6	92,2
Transporturi	8.912,5	8.095,5	90,8
Comunicații	496,8	24,8	4,9
Cercetare și dezvoltare în domeniul economic	121,1	116,6	96,2
Alte acțiuni economice	61,0	34,8	57,1
Cheltuieli din sume rămase neutilizate în anul anterior	32,5	32,5	100,0

Notă: Procentele au fost calculate conform sumelor evidențiate „in lei” în contul general de execuție a bugetului de stat pe anul 2016

Realizarea cheltuielilor bugetului de stat pe anul 2016 comparativ cu anul 2015, precum și ponderea acestora în totalul cheltuielilor și PIB este prezentată în Tabelul 7:

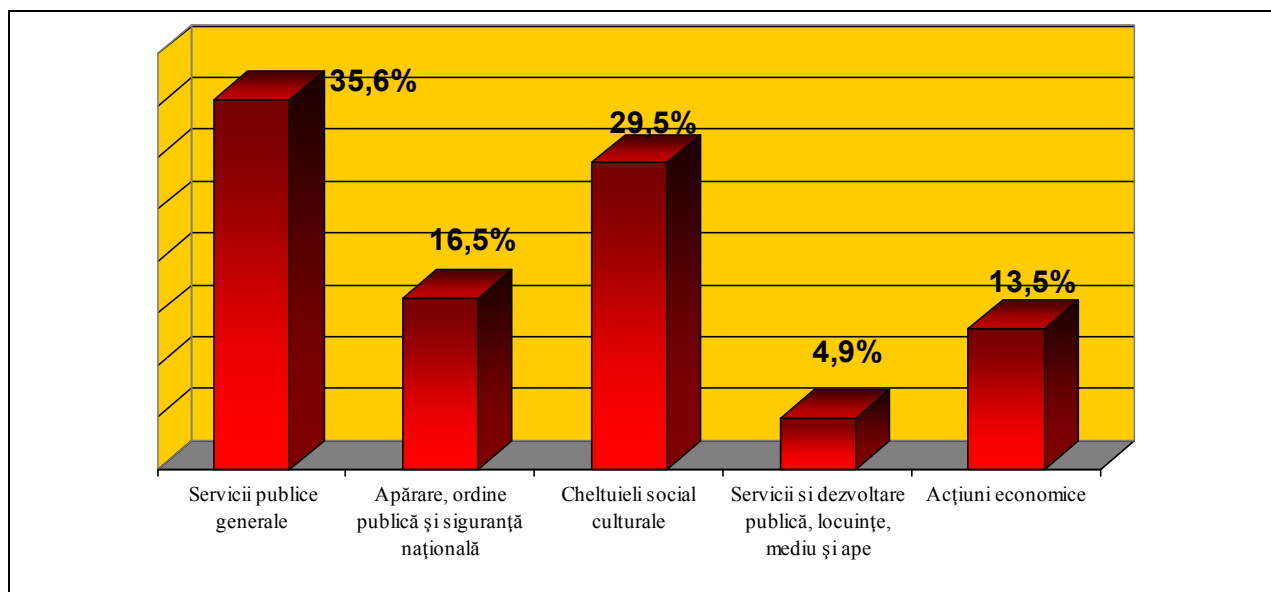
Tabel 7.

- milioane lei -

	Plăți efectuate		Pondere în total cheltuieli		Pondere în PIB	
	2015	2016	2015	2016	2015	2016
TOTAL CHELTUIELI din care :	125.215,8	130.083,1	100,0	100,0	17,8	17,1
Partea I-a Servicii Publice Generale, din care :	48.154,5	46.323,3	38,5	35,6	6,8	6,1
Autorități publice și acțiuni externe	14.469,8	14.589,8	11,6	11,2	2,1	1,9
Tranzacții privind datoria publică și împrumuturi	10.782,9	11.795,6	8,6	9,1	1,5	1,5
Transferuri cu caracter general între diferite nivele ale administrației	19.577,3	16.792,9	15,6	12,9	2,8	2,2
Partea a II-a Apărare, ordine publică și siguranță națională	22.332,2	21.498,9	17,8	16,5	3,2	2,8
Apărare	6.725,7	6.829,3	5,4	5,2	1,0	0,9
Ordine publică și siguranță națională	15.606,5	14.669,6	12,4	11,3	2,2	1,9
Partea a III-a Cheltuieli social culturale	29.666,2	38.343,8	23,7	29,5	4,2	5,1
Învățământ	4.491,9	5.040,0	3,6	3,9	0,6	0,7
Sănătate	3.758,5	4.086,6	3,0	3,1	0,5	0,5
Cultură, recreere și religie	1.919,8	1.876,0	1,5	1,5	0,3	0,3
Asigurări și asistență socială	19.496,0	27.341,2	15,6	21,0	2,8	3,6
Partea a IV-a Servicii și dezvoltare publică, locuințe, mediu și ape	7.056,4	6.303,1	5,6	4,9	1,0	0,8
Locuințe, servicii și dezvoltare publică	4.532,3	5.201,7	3,6	4,0	0,6	0,7
Protecția mediului	2.524,1	1.101,4	2,0	0,9	0,4	0,1
Partea a V-a Acțiuni economice, din care:	18.006,5	17.614,0	14,4	13,5	2,6	2,3
Agricultură, silvicultură, piscicultură și vânătoare	6.000,3	7.620,6	4,8	5,9	0,9	1,0
Transporturi	9.621,5	8.095,5	7,7	6,2	1,4	1,1

*Produsul intern brut luat în calcul pentru anul 2015 este de 704.542,0 milioane lei, iar pentru anul 2016 este de 761.473,6 milioane lei.

Grafic 3. Structura funcțională a principalelor cheltuieli ale bugetului de stat

I. SERVICII PUBLICE GENERALE

Cheltuielile efectuate pentru serviciile publice generale în sumă de 46.323,3 milioane lei reprezintă 35,6% din totalul cheltuielilor bugetului de stat, 6,1% din PIB și cuprind:

1. **Cheltuieli pentru autorități publice și acțiuni externe** în sumă de 14.589,8 milioane lei (31,5%), cu 12,1% sub nivelul creditelor bugetare definitive, reprezintă 1,9% din PIB. În cadrul acestor cheltuieli se cuprind:

- autorități executive și legislative în sumă de 6.621,4 milioane lei (45,4%), și cuprind:
 - autorități executive 5.699,6 milioane lei (86,1%);
 - alte organe ale autorităților publice 450,7 milioane lei (6,8%);
 - autorități legislative 425,4 milioane lei (6,4%);
 - administrația prezidențială 45,7 milioane lei (0,7%);
- contribuția la bugetul U.E. în sumă de 6.648,9 milioane lei (45,6%), contribuție pe care o plătește România, începând cu anul 2007, în calitate de stat membru;
- cofinanțarea fondurilor primite de la Uniunea Europeană 1.319,5 milioane lei (9,0%).

2. **Cercetare fundamentală și cercetare dezvoltare** în sumă de 2.010,0 milioane lei (4,3%), cu 5,0% sub nivelul creditelor bugetare definitive au fost efectuate pentru:

- cercetare și dezvoltare pentru servicii publice generale 1.837,2 milioane lei (91,4%);
- cercetare fundamentală (de bază) 172,8 milioane lei (8,6%).

3. **Alte servicii publice generale** în sumă de 1.135,0 milioane lei (2,5%), cu 14,0% sub nivelul creditelor bugetare definitive au fost efectuate în principal pentru:

- alte servicii publice generale 1.015,0 milioane lei (89,4%);
- asistență națională externă pentru dezvoltare 105,0 milioane lei (9,3%);

4. **Tranzacții privind datoria publică și împrumuturi** în sumă de 11.795,6 milioane lei (25,4%), cu 1,9% sub nivelul creditelor bugetare definitive, reprezintă 1,5% din PIB și au fost efectuate în principal pentru:

- dobânzi aferente datoriei publice externe 4.159,9 milioane lei (35,3%);
- dobânzi aferente datoriei publice interne 4.760,2 milioane lei (40,4%);
- dobânzi aferente împrumuturilor preluate/ contractate de MEF în baza OUG 64/2007 455,0 milioane lei (3,9%);
- alte dobânzi 49,3 milioane lei (0,4%).

5. **Transferuri cu caracter general între diferite nivele ale administrației** în sumă de 16.792,9 milioane lei (36,3%), reprezintă 2,2% din PIB și au fost efectuate în principal, cu următoarele destinații:

- transferuri din bugetul de stat către bugetul asigurărilor sociale de stat 15.097,0 milioane lei (89,9%);
- transferuri din bugetul de stat către bugetul Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate 1.136,7 milioane lei (6,8%).

II. APĂRARE, ORDINE PUBLICĂ ȘI SIGURANȚĂ NAȚIONALĂ, în sumă de 21.498,9 milioane lei, reprezentând 16,5% din totalul cheltuielilor bugetare, 2,8% din PIB, cu următoarele destinații:

1. **Cheltuielile pentru apărare** în sumă de 6.829,3 milioane lei (31,8%), reprezintă 0,9% din PIB și au fost efectuate astfel:

- apărare națională, 6.306,5 milioane lei (92,3%);
- administrația centrală, 344,0 milioane lei (5,0%);
- participarea la misiuni și operațiuni militare în afara teritoriului statului român, 149,3 milioane lei (2,2%);
- cercetare și dezvoltare pentru apărare 24,6 milioane lei (0,4%);
- alte cheltuieli în domeniul apărării 4,9 milioane lei (0,1%).

2. **Ordine publică și siguranță națională**, în sumă de 14.669,6 milioane lei (68,2%), reprezintă 1,9% din PIB și au fost efectuate în principal pentru:

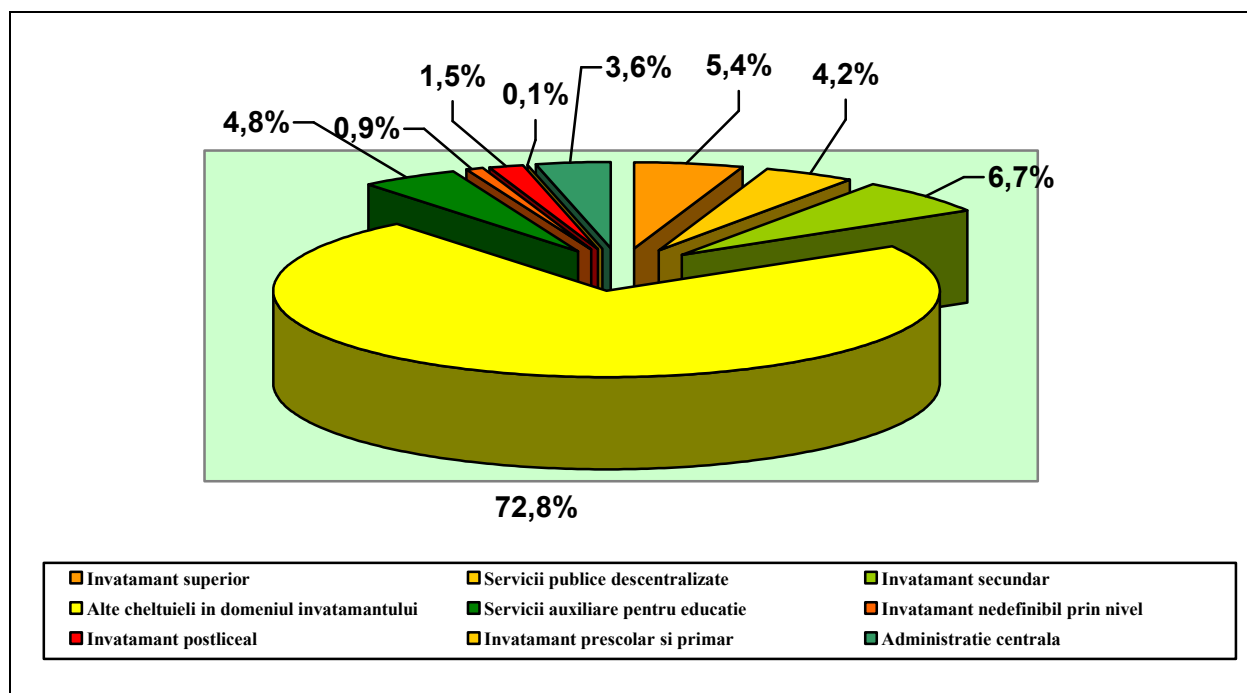
- ordine publică, 5.658,9 milioane lei (38,6%) din care pentru: poliție 3.424,1 milioane lei (60,5%), jandarmerie 1.391,0 milioane lei (24,6%), pază și supravegherea frontierei 843,8 milioane lei (14,9%);
- autorități judecătorești 2.610,5 milioane lei (17,8%);
- siguranță națională 2.186,2 milioane lei (14,9%);
- protecție civilă și protecția contra incendiilor 1.666,9 milioane lei (11,4%);
- penitenciare 1.042,1 milioane lei (7,1%);
- alte cheltuieli în domeniul ordinii publice și siguranței naționale 846,7 milioane lei (5,8%).

III. CHELTUIELILE SOCIAL CULTURALE, în sumă de 38.343,8 milioane lei, reprezentând 29,5% din totalul cheltuielilor bugetului de stat, 5,1% din PIB, cu următoarele destinații:

1. **Învățământ**, suma de 5.040,0 milioane lei (13,1%), reprezintă 0,7% din PIB și a fost efectuată pentru:

- alte cheltuieli în domeniul învățământului 3.671,8 milioane lei (72,8%);
- învățământ secundar 339,4 milioane lei (6,7%);
- servicii publice descentralizate 212,0 milioane lei (4,2%);
- servicii auxiliare pentru educație 240,9 milioane lei (4,8%);
- învățământ superior 270,9 milioane lei (5,4%);
- administrație centrală 180,1 milioane lei (3,6%);
- învățământ postliceal 75,1 milioane lei (1,5%);
- învățământ nedefinibil prin nivel 42,9 milioane lei (0,9%);
- învățământ preșcolar și primar 6,9 milioane lei (0,1%).

Grafic 4. Ponderea principalelor categorii de cheltuieli pentru învățământ în totalul capitolului “Învățământ”

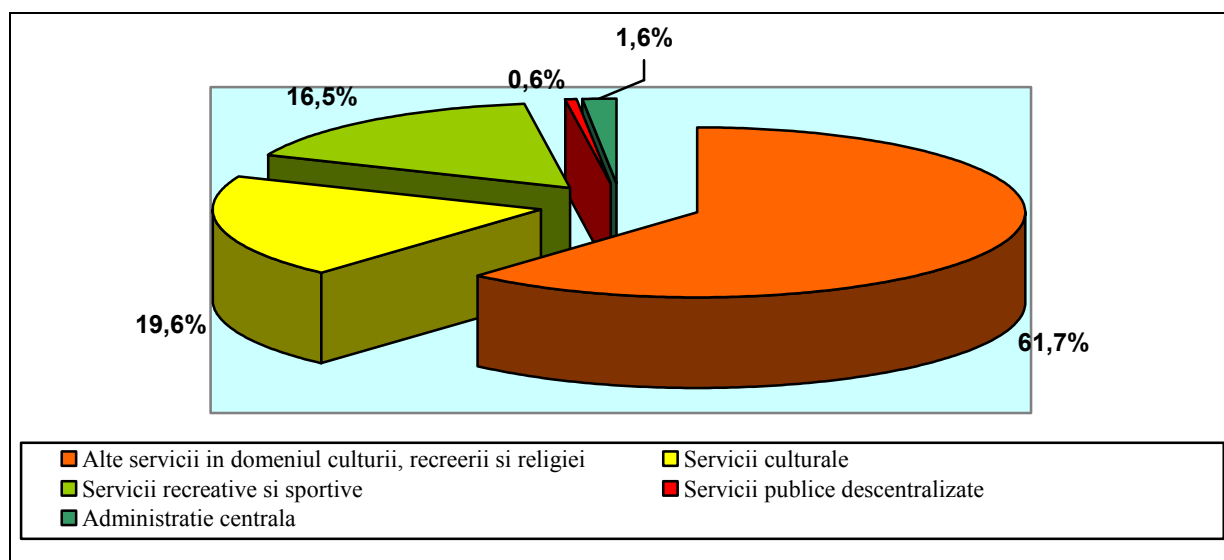
2. **Sănătate**, suma de 4.086,6 milioane lei (10,7%), reprezintă 0,5% din PIB și a fost efectuată în principal pentru:

- alte cheltuieli în domeniul sănătății 3.572,7 milioane lei (87,4%);
- hematologie și securitate transfuzională 103,6 milioane lei (2,5%);
- servicii publice descentralizate 155,6 milioane lei (3,8%);
- servicii medicale în unități sanitare cu paturi 96,0 milioane lei (2,3%);
- administrație centrală 72,7 milioane lei (1,8%);
- servicii de sănătate publică 67,2 milioane lei (1,6%).

3. **Cultură, recreere și religie**, suma de 1.876,0 milioane lei (4,9%) reprezintă 0,3% din PIB și a fost efectuată pentru:

- alte servicii în domeniul culturii, recreerii și religiei 1.158,2 milioane lei (61,7%);
- servicii culturale 367,4 milioane lei (19,6%);
- servicii recreative și sportive 309,9 milioane lei (16,5%);
- administrație centrală 28,9 milioane lei (1,6%);
- servicii publice descentralizate 11,6 milioane lei (0,6%).

Grafic 5. Ponderea principalelor categorii de cheltuieli pentru cultură, recreere și religie în totalul capitolului “Cultură, recreere și religie”

4. **Asigurări și asistență socială**, suma de 27.341,2 milioane lei (71,3%) reprezintă 3,6% din PIB și a fost efectuată pentru:

- pensii și ajutoare pentru bătrânețe 14.683,7 milioane lei (53,7%);
- asistență socială pentru familie și copii 7.868,8 milioane lei (28,8%);
- asistență socială în caz de boli și invalidități 2.916,7 milioane lei (10,7%);
- prevenirea excluderii sociale 1.061,0 milioane lei (3,9%);
- alte cheltuieli în domeniul asigurărilor și asistenței sociale 493,0 milioane lei (1,8%);
- servicii publice descentralizate 234,7 milioane lei (0,8%);
- administrație centrală 45,1 milioane lei (0,2%);
- ajutoare la trecerea în rezervă, retragere sau pensionare 30,2 milioane lei (0,1%);
- ajutoare pentru urmași 8,0 milioane lei.

IV. SERVICII ȘI DEZVOLTARE PUBLICĂ, LOCUINȚE, MEDIU ȘI APE, în sumă de 6.303,1 milioane lei, reprezintă 4,9% din totalul cheltuielilor bugetare, 0,8% din PIB, având următoarele destinații:

1. **Locuințe, servicii și dezvoltare publică** în sumă de 5.201,7 milioane lei (82,5%) reprezintă 0,7% din PIB și a fost efectuată pentru:

- alte servicii în domeniile locuințelor, serviciilor și dezvoltării comunale, 4.249,8 milioane lei (81,7%);
- locuințe, 794,3 milioane lei (15,3%);
- alimentare cu apă și amenajări hidrotehnice, 157,6 milioane lei (3,0%).

2. **Protecția mediului**, suma de 1.101,4 milioane lei (17,5%) reprezintă 0,1% din PIB și a fost efectuată pentru:

- administrația centrală 817,8 milioane lei (74,3%);
- reducerea și controlul poluării 244,9 milioane lei (22,2%);
- protecția biosferei și a mediului natural 25,3 milioane lei (2,3%);
- alte servicii în domeniul protecției mediului 8,5 milioane lei (0,8%);
- cercetare și dezvoltare în domeniul mediului 4,9 milioane lei (0,4%).

V. ACȚIUNI ECONOMICE în sumă de 17.614,0 milioane lei reprezintă 13,5% din totalul cheltuielilor bugetare, 2,3 din PIB și au fost efectuate cu următoarele destinații:

1. **Acțiuni generale economice, comerciale și de muncă**, în sumă de 1.225,5 milioane lei (6,9%), a fost efectuată în principal pentru:

- programe de dezvoltare regională și socială 674,4 milioane lei (55,0%);
- ajutoare de stat 348,7 milioane lei (28,5%);
- alte cheltuieli pentru acțiuni generale economice și comerciale 113,4 milioane lei (9,3%);
- rezerve de stat și de mobilizare 20,7 milioane lei (1,7%);
- administrație centrală 17,2 milioane lei (1,4%).

2. **Combustibili și energie**, în sumă de 305,1 milioane lei (1,7%), fiind efectuate pentru carbune și alți combustibili minerali solizi.

3. **Industria extractivă, prelucrătoare și construcții** în sumă de 158,6 milioane lei (0,9%).

4. **Agricultură, silvicultură, piscicultură și vânătoare** în sumă de 7.620,6 milioane lei (43,3%), reprezintă 1,0% din PIB și a fost efectuată în principal pentru:

- alte cheltuieli în domeniul agriculturii, silviculturii, pisciculturii și vânătorii 4.374,7 milioane lei (57,4%);
- agricultură 2.432,0 milioane lei (31,9%);
- servicii publice descentralizate 628,8 milioane lei (8,3%);
- administrația centrală 103,8 milioane lei (1,4%).

5. **Transporturi** în sumă de 8.095,5 milioane lei (46,0%), reprezintă 1,1% din PIB și a fost efectuată în principal pentru:

- transport feroviar, 4.781,4 milioane lei (59,1%);
- transport rutier, 2.772,1 milioane lei (34,2%);
- transport pe apă, 307,0 milioane lei (3,8%);
- administrația centrală, 153,0 milioane lei (1,9%);
- transport aerian, 74,1 milioane lei (0,9%).

6. **Comunicații** în sumă de 24,8 milioane lei (0,1%).

7. **Cercetare și dezvoltare în domeniul economic** în sumă de 116,6 milioane lei (0,7%), din care pentru:

- cercetare și dezvoltare în domeniul combustibilului și energiei, 64,5 milioane lei (55,3%);
- cercetare și dezvoltare în domeniul agriculturii, silviculturii, pisciculturii și vânătorii 52,1 milioane lei (44,7%).

8. **Alte acțiuni economice**, în sumă de 34,8 milioane lei (0,2%), din care pentru:

- turism 28,7 milioane lei (82,5%);
- Fondul Român de Dezvoltare Socială 6,1 milioane lei (17,5%).

9. **Cheltuieli din sume rămase neutilizate în anul anterior**, în sumă de 32,5 milioane lei (0,2%).

C. DEFICITUL BUGETULUI DE STAT

Execuția bugetului de stat la data de 31 decembrie 2016, s-a încheiat cu un deficit de 28.325,8 milioane lei.

Analizând rezultatul execuției bugetului de stat la 31 decembrie 2016 comparativ cu 31 decembrie 2015 (când deficitul bugetar a fost de 21.448,2 milioane lei), se constată o creștere de 32,1%, în valori absolute 6.877,6 milioane lei.

Deficitul bugetului de stat pe anul 2016 comparativ cu anul 2015 precum și ponderea acestuia în PIB este prezentată în Tabelul 8:

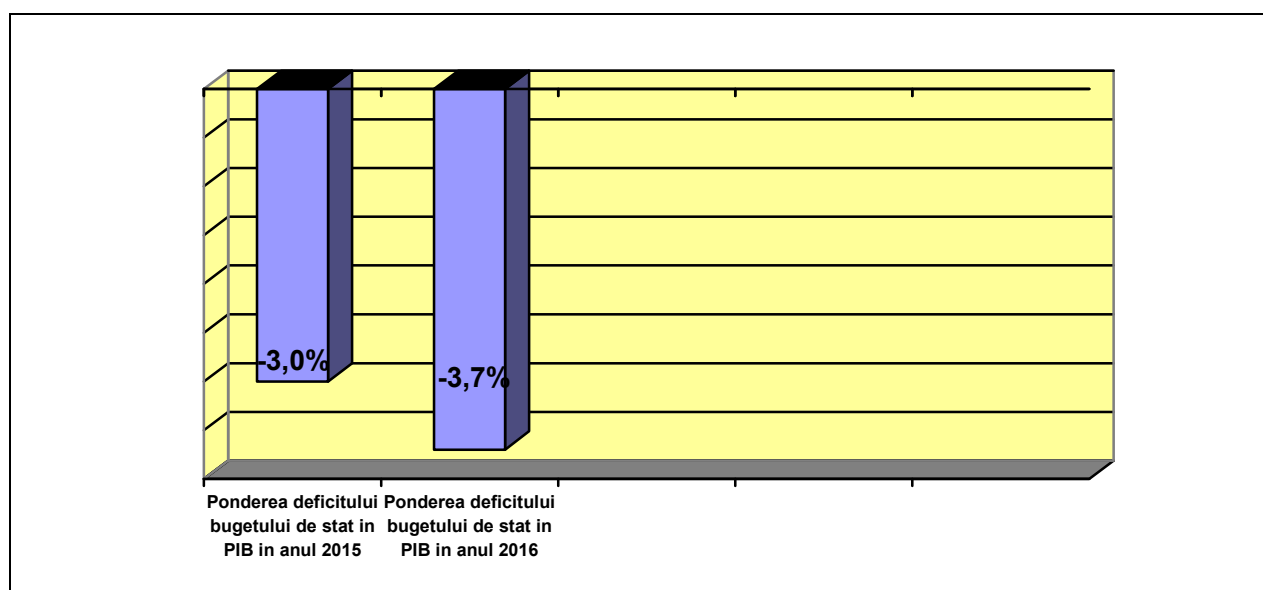
Tabel 8.

- milioane lei -

INDICATORI	Realizat		Pondere în PIB	
	2015	2016	2015	2016
Deficit	(21.448,2)	(28.325,8)	(3,0)	(3,7)

*Produsul intern brut luat în calcul pentru anul 2015 este de 704.542,0 milioane lei, iar pentru anul 2016 este de 761.473,6 milioane lei.

Grafic 6. Ponderea deficitului bugetului de stat în PIB la 31 decembrie 2016 comparativ cu 31 decembrie 2015

D. EXECUȚIA BUGETULUI
FONDULUI NAȚIONAL UNIC DE ASIGURĂRI SOCIALE DE SĂNĂTATE
PE ANUL 2016

Sistemul asigurărilor sociale de sănătate funcționează în baza Legii nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Bugetul Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate pe anul 2016, a fost aprobat prin Legea bugetului de stat pe anul 2016 nr. 339/2015 și a fost modificat prin Ordonanța Guvernului nr. 14/2016 cu privire la rectificarea bugetului de stat pe anul 2016 și Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 86/2016 cu privire la rectificarea bugetului de stat pe anul 2016.

În indicatori sintetici, execuția bugetului Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate pe anul 2016, se prezintă astfel:

Tabel 9.

- milioane lei -

Indicatori sintetici	Prevederi /Credite bugetare aprobate prin Legea nr. 339/2015	Prevederi /Credite bugetare definitive	Încasări realizate/ Plăți efectuate	% Față de prevederi /credite definitive
Venituri	26.352,2	26.712,0	24.984,6	93,5
Cheltuieli	26.352,2	26.712,0	26.106,0	97,7
Deficit	-	-	(1.121,4)	-
% deficit în PIB*	-	-	(0,1)	-

* *Produsul intern brut luat în calcul pentru anul 2016 este de 761.473,6 milioane lei*

NOTĂ: Procentele au fost calculate conform sumelor evidențiate "în lei" în contul de execuție a bugetului fondului național unic de asigurări sociale de sănătate pe anul 2016

Analizând execuția bugetului Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate la data de 31 decembrie 2016 se constată următoarele:

- încasările realizate în sumă de 24.984,6 milioane lei, sunt cu 1.727,4 milioane lei sub nivelul prevederilor bugetare definitive;
- plățile efectuate în sumă de 26.106,0 milioane lei, sunt cu 606,0 milioane lei sub nivelul creditelor bugetare definitive;
- deficitul bugetar în sumă de 1.121,4 milioane lei.

Veniturile bugetului Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate realizate în anul 2016 sunt în sumă de 24.984,6 milioane lei și se prezintă astfel:

Tabel 10.

- milioane lei -

Denumirea indicatorilor	Prevederi bugetare definitive	Încasări realizate	% față de prevederile definitive
A	1	2	3=2/1
VENITURI TOTAL	26.712,0	24.984,6	93,5
Venituri curente	24.321,2	22.699,3	93,3
Alte impozite și taxe generale pe bunuri și servicii	2.815,7	1.349,7	47,9
Contribuții de asigurări din care:	21.450,1	21.293,9	99,2
- contribuțiile angajatorilor	10.232,6	10.237,7	100,0
- contribuțiile asiguraților	11.217,5	11.056,2	98,5
Venituri nefiscale	55,4	55,7	100,6
Subvenții din care :	2.390,8	2.285,7	95,6
Subvenții de la bugetul de stat	2.227,9	2.157,9	96,8
Subvenții de la alte administrații	162,9	127,8	78,4
Sume primite de la UE/alți donatori în contul plăților efectuate și prefinanțări	-	-0,4	-

NOTĂ: Procentele au fost calculate conform sumelor evidențiate "în lei" în contul de execuție a bugetului fondului național unic de asigurări sociale de sănătate pe anul 2016

Realizarea veniturilor bugetului Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate pe anul 2016 comparativ cu anul 2015, precum și ponderea acestora în totalul încasărilor și în PIB, este prezentată în Tabelul 11:

Tabel 11.

- milioane lei -

Denumirea indicatorilor	Încasări realizate		Procent în total		Ponderea în PIB	
	2015	2016	2015	2016	2015	2016
VENITURI TOTAL	23.316,6	24.984,6	100,0	100,0	3,3	3,3
Venituri curente	21.086,9	22.699,3	90,4	90,8	3,0	3,0
Alte impozite și taxe generale pe bunuri și servicii	1.623,4	1.349,7	7,0	5,4	0,2	0,2
Contribuții de asigurări din care:	19.435,3	21.293,9	83,3	85,2	2,8	2,8
- contribuțiile angajatorilor	9.206,7	10.237,7	39,5	41,0	1,3	1,3
- contribuțiile asiguraților	10.228,6	11.056,2	43,8	44,2	1,5	1,5
Venituri nefiscale	28,2	55,7	0,1	0,2	-	-
Subvenții din care :	2.229,6	2.285,7	9,6	9,2	0,3	0,3

Subvenții de la bugetul de stat	2.078,9	2.157,9	8,9	8,7	0,3	0,3
Subvenții de la alte administrații	150,7	127,8	0,7	0,5	-	-
Sume primite de la UE/alți donatori în contul plăților efectuate și prefinanțări	0,1	(0,4)	-	-	-	-

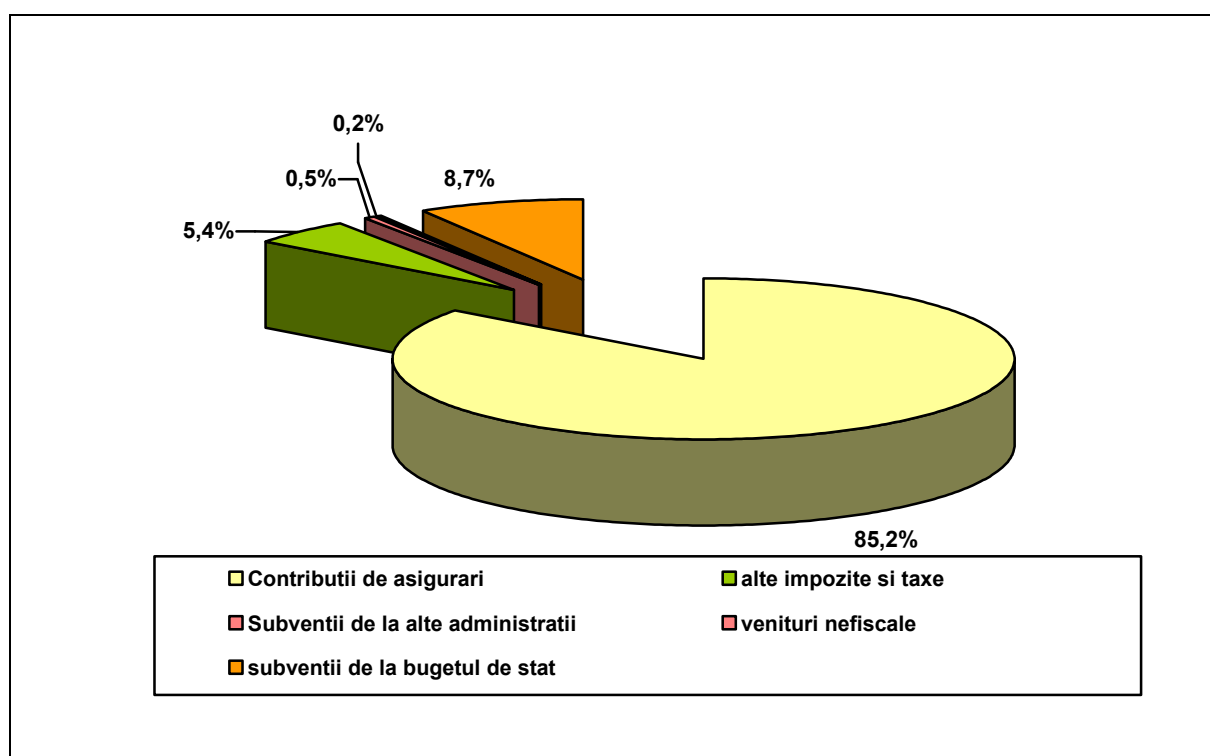
*Produsul intern brut luat în calcul pentru anul 2015 este de 704.542,0 milioane lei, iar pentru anul 2016, 761.473,6 milioane lei.

Veniturile încasate la bugetul Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate în anul 2016, în sumă de 24.984,6 milioane lei, au crescut cu 7,2% față de anul 2015, (3,3% din PIB) și s-au constituit din următoarele surse:

- **alte impozite și taxe generale pe bunuri și servicii** în sumă de 1.349,7 milioane lei, reprezintă 5,4% din totalul veniturilor încasate, 0,2% din PIB și înregistrează o scădere de 16,9% comparativ cu anul 2015;
- **contribuții de asigurări** în sumă de 21.293,9 milioane lei, reprezintă 85,2% din totalul veniturilor încasate, 2,8% din PIB și cuprind: contribuțiile angajatorilor 10.237,7 milioane lei (41,0%) și contribuțiile asiguraților 11.056,2 milioane lei (44,2%). Veniturile din contribuții ale bugetului fondului național unic de asigurări sociale de sănătate au înregistrat o creștere de 9,6% comparativ cu anul 2015;
- **venituri nefiscale** în sumă de 55,7 milioane lei, reprezintă 0,2% din totalul veniturilor încasate și sunt formate din venituri din vânzări de bunuri și servicii în sumă de 53,7 milioane lei (96,4%) și venituri din proprietate în sumă de 2,0 milioane lei (3,6%). Veniturile nefiscale înregistrează o creștere de 97,5% comparativ cu anul 2015;
- **subvenții de la bugetul de stat** în sumă de 2.157,9 milioane lei, reprezintă 8,7% din totalul veniturilor încasate, 0,3% din PIB și înregistrează o creștere de 3,8% comparativ cu anul 2015;
- **subvenții de la alte administrații** în sumă de 127,8 milioane lei, reprezintă 0,5% din totalul veniturilor încasate și înregistrează o scădere de 15,2% comparativ cu anul 2015 ;
- **sume primite de la UE/alți donatori în contul plăților efectuate și prefinanțări** în sumă de (0,4) milioane lei.

Ponderea principalelor categorii de venituri încasate la bugetul Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate, în anul 2016, în totalul veniturilor încasate la bugetul Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate este redată de graficul de mai jos:

Grafic 7. Ponderea principalelor categorii de venituri încasate la bugetul Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate, în anul 2016.

Cheltuielile Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate în anul 2016, în sumă de 26.106,0 milioane lei, reprezintă 97,7% față de prevederile bugetare.

În structura funcțională execuția cheltuielilor bugetului Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate se prezintă astfel:

Tabel 12.

- milioane lei -

Denumirea indicatorilor	Credite bugetare definitive	Plăți efectuate	% față de creditele definitive
A	1	2	3=2/1
CHELTUIELI TOTAL	26.712,0	26.106,0	97,7
Sănătate	25.064,5	24.458,5	97,5
Produse farmaceutice, materiale sanitare specifice și dispozitive medicale	10.063,5	9.517,4	94,5
Servicii medicale în unități sanitare cu paturi	10.594,8	10.578,3	99,8
Servicii medicale în ambulator	3.181,5	3.167,2	99,5
Servicii de urgență prespitalicești și transport sanitar	35,7	35,7	99,9
Administrație centrală	79,6	57,8	72,6

Servicii publice descentralizate	477,5	470,6	98,5
Îngrijiri medicale la domiciliu	56,8	56,5	99,5
Prestații medicale acordate în baza documentelor internaționale	575,1	575,0	99,9
Asigurări și asistență socială	1.647,5	1.647,5	99,9
Asistență socială în caz de boli și invalidități	953,0	953,0	99,9
Asistență socială pentru familie și copii	694,5	694,5	99,9

NOTĂ: Procentele au fost calculate conform sumelor evidențiate "în lei" în contul de execuție a bugetului fondului național unic de asigurări sociale de sănătate pe anul 2016

Realizarea cheltuielilor bugetului Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate pe anul 2016 comparativ cu anul 2015, precum și ponderea acestora în totalul cheltuielilor și PIB este prezentată în Tabelul 13:

Tabel 13.

- milioane lei -

Denumirea indicatorilor	Plăți efectuate		Procent în total cheltuieli		Pondere în PIB	
	2015	2016	2015	2016	2015	2016
CHELTUIELI TOTAL	23.489,9	26.106,0	100,0	100,0	3,3	3,4
Sănătate	22.013,3	24.458,5	93,7	93,7	3,1	3,2
Produse farmaceutice, materiale sanitare specifice și dispozitive medicale	9.278,8	9.517,4	39,5	36,5	1,3	1,2
Servicii medicale în unități sanitare cu paturi	9.011,3	10.578,3	38,4	40,5	1,3	1,4
Servicii medicale în ambulator	2.967,8	3.167,2	12,6	12,2	0,4	0,4
Servicii de urgență prespitalicești și transport sanitar	35,5	35,7	0,2	0,1	-	-
Administrație centrală	52,3	57,8	0,2	0,2	-	-
Servicii publice descentralizate	195,5	470,6	0,8	1,8	-	0,1
Îngrijiri medicale la domiciliu	57,3	56,5	0,2	0,2	-	-
Prestații medicale acordate în baza documentelor internaționale	414,8	575,0	1,8	2,2	0,1	0,1
Asigurări și asistență socială	1.476,6	1.647,5	6,3	6,3	0,2	0,2
Asistență socială în caz de boli și invalidități	860,5	953,0	3,7	3,6	0,1	0,1
Asistență socială pentru familie și copii	616,1	694,5	2,6	2,7	0,1	0,1

*Produsul intern brut luat în calcul pentru anul 2015 este de 704.542,0 milioane lei, iar pentru anul 2016, 761.473,6 milioane lei

Cheltuielile pentru sănătate în sumă de 24.458,5 milioane lei, reprezintă 93,7% din totalul cheltuielilor bugetului Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate și 3,2% din PIB, au înregistrat o creștere de 11,1% comparativ cu anul 2015 și au fost efectuate pentru:

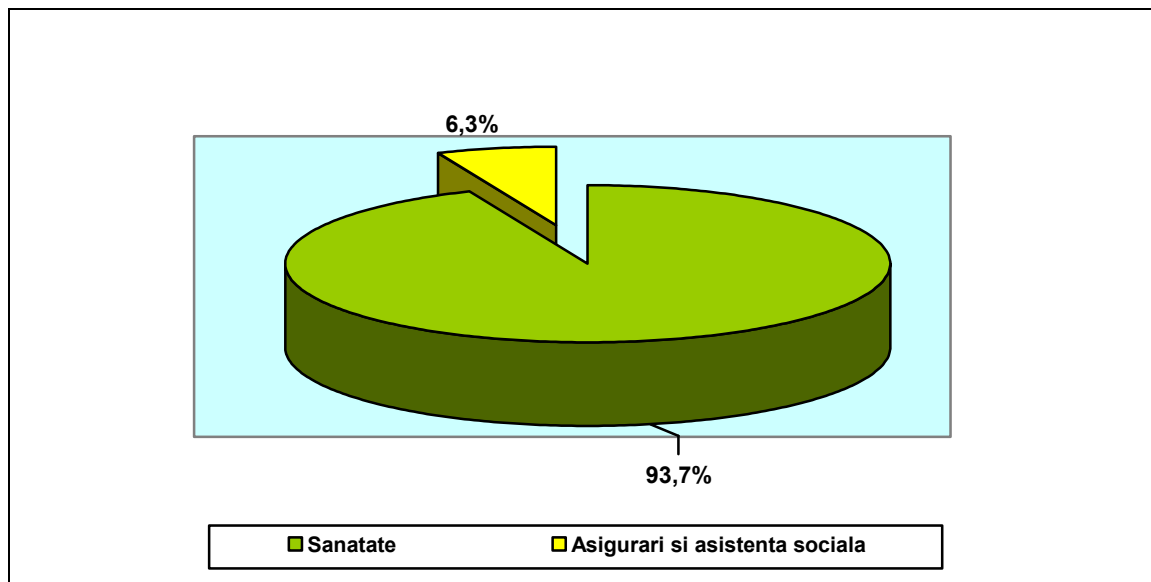
- **produse farmaceutice, materiale sanitare specifice și dispozitive medicale** în sumă de 9.517,4 milioane lei, reprezintă 36,5% din totalul cheltuielilor, 1,2% din PIB și au înregistrat o creștere de 2,6% comparativ cu anul 2015;
- **servicii medicale în unități sanitare cu paturi** în sumă de 10.578,3 milioane lei, reprezintă 40,5% din totalul cheltuielilor, 1,4% din PIB și au înregistrat o creștere de 17,4% comparativ cu anul 2015;
- **servicii medicale în ambulator** în sumă de 3.167,2 milioane lei, reprezintă 12,2% din totalul cheltuielilor, 0,4% din PIB și au înregistrat o creștere de 6,7% comparativ anul 2015;
- **servicii de urgență prespitalicești și transport sanitar** în sumă de 35,7 milioane lei, reprezintă 0,1% din totalul cheltuielilor și au înregistrat o creștere de 0,6% comparativ cu anul 2015;
- **administrație centrală** în sumă de 57,8 milioane lei, reprezintă 0,2 % din totalul cheltuielilor și au înregistrat o creștere de 10,5% comparativ cu anul 2015;
- **servicii publice descentralizate** în sumă de 470,6 milioane lei, reprezintă 1,8% din totalul cheltuielilor, 0,1% din PIB și au înregistrat o creștere de 140,7% comparativ cu anul 2015;
- **îngrijiri medicale la domiciliu** în sumă de 56,5 milioane lei, reprezintă 0,2% din totalul cheltuielilor și au înregistrat o scădere de 1,4% comparativ cu anul 2015;
- **prestații medicale acordate în baza documentelor internaționale** în sumă de 575,0 milioane lei, reprezintă 2,2% din totalul cheltuielilor, 0,1% din PIB și au înregistrat o creștere de 38,6% comparativ cu anul 2015.

Cheltuielile pentru asigurări și asistență socială în sumă de 1.647,5 milioane lei, reprezintă 6,3% din totalul cheltuielilor bugetului Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate și 0,2% din PIB, au înregistrat o creștere de 11,6% comparativ cu anul 2015 și au fost efectuate pentru:

- **asistență socială în caz de boli și invalidități** în sumă de 953,0 milioane lei, reprezintă 3,6% din totalul cheltuielilor, 0,1% din PIB și au înregistrat o creștere de 10,8% comparativ cu anul 2015;
- **asistență socială pentru familie și copii** în sumă de 694,5 milioane lei, reprezintă 2,7% din totalul cheltuielilor, 0,1% din PIB și au înregistrat o creștere de 12,7% comparativ cu anul 2015.

Ponderea principalelor categorii de cheltuieli efectuate din bugetul Fondul național unic de asigurări sociale de sănătate, pe anul 2016, în totalul cheltuielilor este redată de graficul nr.8:

Grafic 8. Ponderea principalelor categorii de cheltuieli efectuate din bugetul Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate, în anul 2016.

În structura economică execuția cheltuielilor bugetului Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate se prezintă astfel:

Tabel 14.

- milioane lei -

Denumirea indicatorilor	Credite bugetare definitive	Plăți efectuate	% față de creditele definitive
A	1	2	3=2/1
CHELTUIELI TOTAL	26.712,0	26.106,0	97,7
I. Cheltuieli de personal	177,0	162,3	91,6
II. Bunuri și servicii	24.587,5	24.003,3	97,6
III. Dobânzi	4,0	1,2	29,1
VI. Transferuri între unități ale administrației publice	290,0	286,2	98,6
IX. Asistență socială	1.647,5	1.647,5	99,9
XI. Alte cheltuieli	1,6	1,6	99,9
XII. Active nefinanciare	4,4	3,9	91,0

NOTĂ: Procentele au fost calculate conform sumelor evidențiate "în lei" în contul de execuție a bugetului fondului național unic de asigurări sociale de sănătate pe anul 2016

Execuția cheltuielilor bugetului Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate pe anul 2016, comparativ cu anul 2015, precum și ponderea acestora în totalul cheltuielilor și în PIB, este prezentată în Tabelul 15:

Tabel 15.

- milioane lei -

Denumirea indicatorilor	Plăți efectuate		Procent în total cheltuieli		Pondere în PIB	
	2015	2016	2015	2016	2015	2016
CHELTUIELI TOTAL	23.489,9	26.106,0	100,0	100,0	3,3	3,4
I. Cheltuieli de personal	167,2	162,3	0,7	0,6	-	-
II. Bunuri și servicii	21.867,9	24.003,3	93,1	92,0	3,1	3,2
III. Dobânzi	1,0	1,2	-	-	-	-
VI. Transferuri între unități ale administrației publice	-	286,2	-	1,1	-	-
VIII. Proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile (FEN) postaderare	0,1	-	-	-	-	-
IX. Asistență socială	1.476,7	1.647,5	6,3	6,3	0,2	0,2
XI. Alte cheltuieli	-	1,6	-	-	-	-
XII. Active nefinanciare	1,6	3,9	-	-	-	-
Plăți efectuate în anii precedenți și recuperate în anul curent	(24,6)	-	(0,1)	-	-	-

*Produsul intern brut luat în calcul pentru anul 2015 este de 704.542,0 milioane lei, iar pentru anul 2016, 761.473,6 milioane lei

Execuția cheltuielilor bugetului Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate la 31 decembrie 2016, comparativ cu 31 decembrie 2015, este redată în tabelul de mai jos:

Tabel 16.

- milioane lei -

Denumirea indicatorilor	Plăți efectuate		Creștere/Descreștere %
	31 decembrie 2015	31 decembrie 2016	
CHELTUIELI TOTAL	23.489,9	26.106,0	11,1
I. Cheltuieli de personal	167,2	162,3	-2,9
II. Bunuri și servicii	21.867,9	24.003,3	9,8
III. Dobânzi	1,0	1,2	20,0
VI. Transferuri între unități ale administrației publice	-	286,2	-
VIII. Proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile (FEN) postaderare	0,1	-	-
IX. Asistență socială	1.476,7	1.647,5	11,6
XI. Alte cheltuieli	-	1,6	-
XII. Active nefinanciare	1,6	3,9	143,8
Plăți efectuate în anii precedenți și recuperate în anul curent	(24,6)	-	-

Cheltuielile bugetului Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate în sumă de 26.106,0 milioane lei au înregistrat în anul 2016 o creștere de 11,1% comparativ cu anul 2015, reprezentând 3,4% din PIB și au fost efectuate pentru :

-**cheltuielile de personal** în sumă de 162,3 milioane lei, reprezintă 0,6% din totalul cheltuielilor și au înregistrat în anul 2016 o scădere de 2,9% comparativ cu anul 2015;

-**bunuri și servicii** în sumă de 24.003,3 milioane lei, reprezintă 92,0% din totalul cheltuielilor, 3,2% din PIB și au înregistrat în anul 2016 o creștere de 9,8% comparativ cu anul 2015, ponderea cea mai mare înregistrându-se la cheltuieli materiale și prestări de servicii cu caracter funcțional, datorată în principal decontării cheltuielilor cu medicamentele și materialele sanitare specifice utilizate în programele naționale de sănătate cu scop curativ, serviciilor medicale efectuate în unitățile sanitare cu paturi, precum și cu decontarea cheltuielilor efectuate cu prestații medicale acordate într-un stat membru al Uniunii Europene;

-**dobânzi** în sumă de 1,2 milioane lei au înregistrat în anul 2016 o creștere de 20,0% comparativ cu anul 2015;

-**transferuri între unități ale administrației publice** în sumă de 286,2 milioane lei reprezintă cheltuielile cu creșterile salariale pentru personalul încadrat în unitățile sanitare publice, aflate în relație contractuală cu casele de asigurări de sănătate, potrivit OUG nr.57/2015 *privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2016, prorogarea unor termene, precum și unele măsuri fiscal-bugetare, cu modificările și completările ulterioare*;

-**asistență socială** în sumă de 1.647,5 milioane lei, reprezintă 6,3% din totalul cheltuielilor, 0,2% din PIB și au înregistrat în anul 2016 o creștere de 11,6% comparativ cu anul 2015. De la acest titlu sunt finanțate cheltuielile cu plata indemnizațiilor pentru concedii medicale;

-**active nefinanciare** în sumă de 3,9 milioane lei au înregistrat în anul 2016 o creștere de 143,8% comparativ cu anul 2015.

Execuția bugetului Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate la data de 31 decembrie 2016, s-a încheiat cu un deficit de 1.121,4 milioane lei.

Analizând rezultatul execuției bugetului Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate la 31 decembrie 2016 comparativ cu 31 decembrie 2015 (când deficitul bugetar a fost de 173,3 milioane lei), se constată o creștere de 547,1%, în valori absolute 948,1 milioane lei.

Deficitul bugetului Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate pe anul 2016 comparativ cu anul 2015 precum și ponderea acestuia în PIB este prezentată în Tabelul 17:

Tabel 17.

- milioane lei -

INDICATORI	Realizat		Pondere în PIB	
	2015	2016	2015	2016
Deficit	(173,3)	(1.121,4)	-	(0,1)

**Produsul intern brut luat în calcul pentru anul 2015 este de 704.542,0 milioane lei, iar pentru anul 2016 este de 761.473,6 milioane lei.*

E. DATORIA PUBLICĂ A STATULUI

Datoria publică a României înregistrată la 31 decembrie 2016 în conformitate cu prevederile Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 64/2007 privind datoria publică, cu modificările și completările ulterioare, a fost în valoare de 339.523,0 milioane lei, din care datoria publică guvernamentală 323.482,1 milioane lei reprezentând 95,3 % din total datorie publică, iar datoria publică locală 16.040,9 milioane lei reprezentând doar 4,7 % din totalul datoriei publice.

I. DATORIA PUBLICĂ GUVERNAMENTALĂ

Datoria publică guvernamentală la 31 decembrie 2016 în sumă de 323.482,1 milioane lei, respectiv 71.234,3 milioane EURO la cursul de la 31 decembrie 2016, cuprinde datoria publică guvernamentală directă în valoare de 306.440,5 milioane lei (67.481,6 milioane EURO) și datoria publică guvernamentală garantată în valoare de 17.041,6 milioane lei (3.752,7 milioane EURO).

Soldul datoriei publice guvernamentale directe la sfârșitul anului 2016 în valoare de 306.440,5 milioane lei (67.481,6 milioane EURO) a crescut cu 22.861,0 milioane lei față de soldul de la finele anului 2015 (anexa nr.10 “Contul general al datoriei publice guvernamentale la data de 31 decembrie 2016”) și prezintă următoarea structură:

- A. Certificate de trezorerie, în sumă de 11.988,5 milioane lei (2.640,0 milioane EURO) având o pondere de 3,9 % din datoria publică guvernamentală directă și reprezintă certificate de trezorerie emise în sectorul interbancar, precum și certificate de trezorerie pentru populație vândute prin rețeaua trezoreriei statului transformate în certificate de depozit la scadență;
- B. Obligațiuni de stat emise pe piața internă și externă, în lei și în valută, în sumă de 200.408,2 milioane lei (44.132,1 milioane EURO), reprezentând 65,4 % din datoria publică guvernamentală directă;
- C. Împrumuturi de la instituții financiare românești sau străine, în sumă de 795,3 milioane lei (175,1 milioane EURO), reprezentând 0,2 % din datoria publică guvernamentală directă;
- D. Împrumuturi de la guverne și agenții guvernamentale străine, instituții financiare internaționale sau de la alte organisme financiare internaționale, în sumă de 35.723,2 milioane lei (7.866,6 milioane EURO), reprezentând 11,7 % din datoria publică guvernamentală directă;

- E. Împrumuturi de la UE (Regulamentul Consiliului UE nr. 332/2002), în sumă de 15.893,9 milioane lei (3.500,0 milioane EURO), reprezentând 5,2 % din datoria publică guvernamentală directă;
- F. Împrumuturi din disponibilitățile contului curent general al trezoreriei statului, în sumă de 41.631,4 milioane lei (9.167,7 milioane EURO), reprezentând 13,6 % din datoria publică guvernamentală directă;
- G. Instrumente structurate, în sumă de 0,0 milioane lei (0,0 milioane EURO), reprezentând 0 % din datoria publică guvernamentală directă;
- H. Leasing financiar în sumă de 0,0 milioane lei (0,0 milioane EURO), reprezentând 0 % din datoria publică guvernamentală directă;
- I. Instrumente de cash management (administrarea lichidităților) în sumă de 0,0 milioane lei (0,0 milioane EURO), reprezentând 0 % din datoria publică guvernamentală directă;
- J. Plasamente private, în sumă de 0,0 milioane lei (0,0 milioane EURO), reprezentând 0 % din datoria publică guvernamentală directă.

Împrumuturile contractate direct de stat în cursul anului 2016, în conformitate cu prevederile OUG nr. 64/2007 privind datoria publică, au avut ca destinație finanțarea deficitului bugetar și refinanțarea datoriei publice (titluri de stat emise pe piața internă, împrumuturi din disponibilitățile contului curent general al trezoreriei statului, emisiuni de euroobligațiuni denominate în Euro), precum și împrumutul pentru Proiectul privind construcția de locuințe pentru persoanele/famiiliile tinere din România, destinate închirierii de la BDCE.

Pentru anul 2016 serviciul datoriei publice guvernamentale directe*) a fost în valoare de 59.164,9 milioane lei, din care rambursările de rate de capital/refinanțările de împrumuturi au reprezentat 49.206,8 milioane lei, iar plățile de dobânzi și comisioane aferente împrumuturilor privind datoria publică guvernamentală directă au fost de 9.958,1 milioane lei, după cum urmează:

1. plăți de dobânzi și comisioane:

- 0,04 milioane DST,
- 336,8 milioane dolari SUA,
- 914,7 milioane EURO,
- 919,8 milioane JPY,
- 0,3 milioane CHF,
- 4.447,2 milioane lei,

reprezentând 9.958,1 milioane lei;

2. rambursări de rate de capital :

- 0,8 milioane DST,
- 193,1 milioane dolari SUA,

- 3.589,8 milioane EURO,
- 3.010,9 milioane JPY,
- 5,1 milioane CHF,
- 32.163,5 milioane lei,

reprezentând 49.206,8 milioane lei.

**) serviciul datoriei publice guvernamentale directe nu include rambursările din împrumuturi din disponibilitățile contului curent general al trezoreriei statului.*

Soldul datoriei publice guvernamentale garantate la 31 decembrie 2016 în valoare de 17.041,6 milioane lei (respectiv 3.752,7 milioane EURO) a fost cu 1.478,5 milioane lei mai mare decât soldul înregistrat la sfârșitul anului 2015 (anexa nr.11 “Situția garanțiilor guvernamentale la 31 decembrie 2016”), și prezintă următoarea structură:

I. Garanții guvernamentale acordate în baza legilor speciale înregistrează suma de 14.946,7 milioane lei (3.291,4 milioane EURO), conform anexei ”Situția garanțiilor guvernamentale la 31 decembrie 2016”. Garanțiile acordate în baza legilor speciale provin din:

1. sectorul bancar și reprezintă daune în litigiile aflate pe rolul instanțelor judecătorești și angajamente extrabilanțiere garantate în favoarea Băncii Comerciale Române S.A. și
2. garanții emise în cadrul programului guvernamental “Prima Casă”(OUG nr. 60/2009 cu modificările și completările ulterioare), programul de reabilitare termică a clădirilor de locuit cu finanțare prin credite bancare (OUG nr. 69/2010), programul de sprijin pentru beneficiarii proiectelor în domenii prioritare pentru economia românească finanțate din instrumente structurale ale UE (OUG nr. 9/2010), programul de garantare a creditelor pentru întreprinderi mici și mijlocii (OUG nr. 92/2013) și programul de stimulare a cumpărării de autoturisme noi (OUG nr. 66/2014 cu modificările și completările ulterioare).

II. Alte garanții guvernamentale în sumă de 2.094,9 milioane lei (461,3 milioane EURO) cuprinde:

1. garanțiile acordate pentru finanțări rambursabile contractate de operatorii economici în sumă de 1.827,3 milioane lei, respectiv 402,4 milioane EURO;
2. garanțiile acordate pentru finanțări rambursabile contractate de autoritățile administrației publice locale în vederea finanțării de proiecte au reprezentat 267,6 milioane lei, respectiv 58,9 milioane EURO.

În anul 2016 s-au emis garanții de stat în valoare de 3.338,3 milioane lei, astfel:

1. 3.325,6 milioane lei în cadrul programului guvernamental “Prima Casă” (OUG nr. 60/2009 cu modificările și completările ulterioare);
2. 11,3 milioane lei în cadrul programului de garantare a creditelor pentru întreprinderi mici și mijlocii (OUG nr.92/2013).
3. 1,4 milioane lei în cadrul programului de stimulare a cumpărării de autoturisme noi (OUG nr. 66/2014).

În acest an au existat cazuri de neachitare a obligațiilor de plată la extern de către beneficiarii de credite garantate, pentru care Ministerul Finanțelor Publice, în calitate de garant, a onorat la extern sau intern, după caz, obligațiile asumate prin scrisorile de garanție emise. Este cazul societăților comerciale: SC Complex Energetic Hunedoara SA, SC Electrocentrale București SA, Primăria Oraș Siret, Primăria Mun. Câmpulung Moldovenesc, Primăria Mun. Gura Humorului, Primăria Mun. Vatra Dornei, Primăria Preutesti, Primăria Fundu Moldovei, Primăria Vama, Primăria Dragoiești, Primăria Dolhești, Primăria Ciprian Porumbescu, Primăria Granicești, Primăria Baia, Primăria Sadova, Primăria Iacobeni, Primăria Vadu Moldovei, Primăria Bogdănești, Primăria Dumbrăveni, Primăria Siminicea, Primăria Malini, Primăria Moldovița, Primăria Horodniceni, Primăria Drăgușeni, Primăria Păltinoasa, Primăria Risca, Primăria Mitocu Dragomirnei, Primăria Broșteni, Primăria Cajvana, Primăria Dolhasca, Primăria Liteni, Primăria Milisauti, Primăria Solca, Primăria Vicovu de Sus, Primăria Adâncata, Primăria Arbore, Primăria Bosanci, Primăria Botoșana, Primăria Marginea, Primăria Mănăstirea Humorului, Primăria Parteștii de Jos, Primăria Poiana Stampei, Primăria Radașeni, Primăria Sucevița, Primăria Todirești, Primăria Volovat, Primăria Pojorita, Primăria Patrauti, Primăria Udești, Primăria Bunești, Primăria Cacica, Primăria Dărmănești, Primăria Dornești, Primăria Moara, Primăria Paltinoasa și Primăria Ipotești pentru care Ministerul Finanțelor Publice a achitat suma de 41,2 milioane lei. De asemenea, Ministerul Finanțelor Publice a achitat suma 7,3 milioane lei în contul unui număr de 108 garanții executate în cadrul Programului “Prima Casă”, iar pentru Programul de garantare a creditelor pentru IMM-uri (OUG nr.92/2013) a fost achitată suma de 0,2 milioane lei în contul unui număr de 2 garanții executate în cadrul Programului.

Pentru recuperarea debitelor, în conformitate cu legislația în vigoare, Ministerul Finanțelor Publice a luat măsurile prevăzute, în legislația în vigoare pentru încasarea sumelor achitate în calitate de Garant precum și pentru cele datorate la fondul de risc.

Din plățile efectuate de Ministerul Finanțelor Publice în calitate de Garant până în anul 2016 inclusiv, de la beneficiarii de garanții guvernamentale în anul 2016 s-a recuperat suma de 55,8 milioane lei. Menționăm că din această sumă, pentru garanțiile guvernamentale acordate în baza legilor speciale, în cursul anului 2016 s-a recuperat de către organele fiscale teritoriale ale ANAF suma de 4,4 milioane lei aferentă Programului “Prima Casă”, și respectiv suma de 0,18 milioane lei

aferentă Programelor guvernamentale pentru întreprinderi mici și mijlocii. De asemenea, precizăm că în cadrul Programului “Prima Casă”, în cursul anului 2016 s-a încasat și suma de 1,07 milioane lei provenită din sumele restituite de finanțatori pentru beneficiarii care au solicitat repunerea în drepturile și obligațiile aferente contractului de credit și de garantare.

II. DATORIA PUBLICĂ LOCALĂ

Soldul datoriei publice locale la 31 decembrie 2016 a fost în sumă de 16.040,9 milioane lei (respectiv 3.532,4 milioane EURO), și cuprinde datoria publică locală directă în valoare de 15.446,0 milioane lei (3.401,4 milioane EURO) și datoria publică locală garantată în valoare de 594,9 milioane lei (131,0 milioane EURO).

Soldul datoriei publice locale contractată direct de autoritățile administrației publice locale la 31 decembrie 2016 a fost în sumă de 15.446,0 milioane lei (3.401,4 milioane EURO), conform anexei nr. 12 “Contul datoriei publice locale directe la data de 31 decembrie 2016”.

Soldul datoriei publice locale garantate la 31 decembrie 2016 a fost în sumă de 594,9 milioane lei (131,0 milioane EURO), conform anexei nr. 13 “Situația garanțiilor locale la data de 31 decembrie 2016”.

III. FINANȚAREA DEFICITULUI BUGETAR

Deficitul bugetului general consolidat realizat în anul 2016 de 2,4 % din PIB a fost finanțat din surse interne (77%) și din surse externe (23%). Finanțarea deficitului bugetar a fost realizată prin emisiuni de certificate de trezorerie și obligațiuni de stat de tip benchmark lansate pe piața internă, emisiuni de titluri de stat în Euro pe piața internă, emisiuni de titluri de stat în valută pe piața externă, trageri din împrumuturile destinate finanțării de proiecte, împrumuturi din disponibilitățile Contului Curent General al Trezoreriei Statului și trageri din împrumuturile contractate de unitățile administrativ teritoriale.